

**JMG – INSTITUTIONEN FÖR
JOURNALISTIK, MEDIER OCH
KOMMUNIKATION**

”JAG SKA SLÅ NER HENNE MED MIN STYRKA”

Så framställs kvinnliga boxare i svensk press

Jessica Oscarsson

Uppsats/Examensarbete:	15 hp
Program och/eller kurs:	Examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap, MK1500
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2016
Handledare:	Malin Sveningson
Kursansvarig:	Malin Sveningson

Abstract

Uppsats/Examensarbete: 15 hp
Program och/eller kurs: Examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap, MK1500
Nivå: Grundnivå
Termin/år: Ht/2016
Handledare: Malin Sveningson
Kursansvarig: Malin Sveningson

Sidantal: 46
Antal ord: 17 734
Nyckelord: Boxning, genus, framställning, kvällspress, normativ femininitet, hegemonisk maskulinitet, kvinnlig maskulinitet.

Syfte: Syftet med studie är att undersöka hur kvinnliga boxare framställs i svensk press under 2016.

Teori: Ambjörnssons normativa femininitet, Connells hegemoniska maskulinitet, Halberstams kvinnlig maskulinitet samt mediedramaturgi.

Metod: En översiktlig, mindre kvantitativ innehållsanalys tillsammans med den kvalitativa metoden etnografisk innehållsanalys, ECA.

Material: 48 artiklar i Aftonbladet och Expressen.

Resultat: Studien fann att kvinnliga boxare förekom oftare i kvällspressen än manliga boxare under 2016, 65 procent mot 35 procent. Den kvalitativa innehållsanalysen visade att kvinnorna framställdes som fysisk starka och med egenskaper som konfliktsökande och orädda. Deras sportperson var i fokus och inte deras privata jag. Samtliga resultat går emot tidigare studier. Sammantaget visar medierepresentationen upp en bild som går emot den normativa femininiteten och närmar sig den hegemoniska maskuliniteten, något Halberstam menar är ett bevis på att det finns manlig kvinnlighet. En bakomliggande orsak kan vara kvällspressens mediedramaturgi som söker och bygger upp konflikter för att det anses vara intressant för läsarna. På så sätt tillspetsas både innehållet i konflikterna och aktörerna. Det är också möjligt att kvinnor som slåss i sig är tillräckligt lockande i sig att det anses finnas fog för intresse hos kvällstidningsläsarna.

Förord

I september 2016, 9 år efter att proffsboxning under vissa former blev tillåtet i Sverige, drog matchen mellan de svenska proffsboxarna Klara Svensson och Mikaela Laurén storpublik på Hovet i Stockholm. Självt satt jag bekvämt vid ringside större delen av galan men när huvudmatchen drog i gång fick jag stå på tå för att se vad som hände i ringen. Publikhavet vrålade, jag vrålade. Medierna, och då framför allt kvällspressen, hade haussat upp intresset för den så kallade prestigematchen i månader och nu skulle det avgöras. Det smällde rejält i ringen. Och jag vet hur ont det gör. Jag har själv sparrats med den ena av tjejerna i ringen och förundrats över uttrycket ”se stjärnor” när det i själva verket är svarta prickar som dyker upp på näthinnan. Något jag fick uppleva flera gånger under den träningen. Detta år fick även Anna Laurell Nash, som enda svensk boxningsrepresentant på OS i Rio, uppmärksamhet i svensk press.

Plötsligt syntes alltså kvinnliga boxare överallt i media. Som tidigare tävlande i boxning, och även mediastuderande, blev jag nyfiken – hur representeras kvinnliga boxare utåt? Är det någon skillnad från hur manliga boxare framställs, och i så fall vilken? Den där uppmärksammade matchen i Hovet slutade inte bara med vinst för Svensson utan även med en idé för mitt examensarbete i medie- och kommunikationsvetenskap. En abstrakt tanke som så småningom resulterade i precis det du nu håller i din hand.

Executive summary

Sports is based on patriarchal structures where the masculine ideal is rewarded. Women have been unable to engage in strenuous physical activity. Over time, women have gained access to sports, even if it initially only applied to sports that were considered suitable for the female body and mind, such as gymnastics and figure skating. Today, however, women also adopted masculine coded sports such as ice hockey and boxing.

Boxing have for a long time been considered controversial, and it's still the case in certain circles, because of the brutal nature of the sport. The mere thought of women occupying themselves with this particular sport has of course been even more controversial, and until 1988 it was forbidden for women in Sweden to compete in boxing. As of today, almost 20 percent of all licensed Swedish boxers are women, and in 2016 female boxing received great attention owing to a well featured match between two female professional boxers.

Research shows that female athletes are often portrayed with a focus on body and appearance as well as their relation to the family. Research also shows a clear imbalance between how often men and women appears in sports journalism.

By using a theoretical framework consistent of theories of genderconstruction and media dramaturgy, I want to examine how female boxers are portrayed in Swedish press in 2016. By using Fanny Ambjörnsson's normative femininity, Raewyn Connell's hegemonic masculinity and Judith Halberstam's feminine masculinity – combined with different strategies of attracting intresse from readers – the study aims to answer the following questions:

1. How many of the articles features female and male boxers respectively?
2. How are the female boxers portrayed?

The study uses a smaller, quantitative content analysis and a more extensive qualitative content analysis with the ECA method. Due to the limitations of space I have chosen to focus on the tabloids Expressen and Aftonbladet, which are the two biggest tabloids in Sweden.

Through my study I have found that female boxers occurred more often in the tabloids than male boxers in 2016, 65 percent to 35 percent. The study also found that women were presented as physically strong, not afraid of conflicts and to some extent aggressive. Their sports persona was the focus of the articles and not their relationships – a result that is quite different to similar studies. Overall, the media presentation do not show a normative femininity but a masculine femininity.

A possible reason for my findings might be that women who fight are automatically considered interesting and conspicuously, simply by being women. It is also possible that the tabloid's focus on the overhead conflict between the two boxers in the mentioned high profile match, created a bigger interest for female boxing itself through the use of media dramaturgy.

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
2. Bakgrund	3
2.1 Boxning	3
2.2 Kort historik	3
2.3 Kvinnor i ringen	4
3 Tidigare forskning	6
3.1 Idrottens manlighetsideal	6
3.2 Idrott och kvinnor	6
3.3 Representation av kvinnliga idrottare i media	7
3.3.1 Frekvens och förekomst	7
3.3.2 Framställning och porträttering	9
3.4 Representation och framställning inom kvinnlig boxning	10
3.4.1 Olika bilder i väst och Nordkorea	12
4 Syfte och frågeställning	13
4.1 Avgränsningar	13
5 Teori	14
5.1 Kön och genus	14
5.2 Hierarki och isärhållande	15
5.3 Hegemonisk maskulinitet	15
5.4 Normativ femininitet	16
5.5 Kvinnlig maskulinitet	17
5.6 Mediedramaturgi	18
6 Metod	19
6.1 Material och urval	19
6.2 Kvantitativ innehållsanalys	19
6.3 Kvalitativ innehållsanalys	20
6.4 Konsekvenser av metodval	21
6.5 Giltighet och tillförlitlighet	22
7 Resultat och analys	23
7.1 Den kvantitativa undersökningen	23
7.2 Den kvalitativa undersökningen	25
7.2.1 Egenskaper	25
7.2.2 Kropp och utseende	31
7.2.3 Idrottslig karriär och prestation	35

7.2.4 Relationer och familj	38
7.3 Analys	39
8 Sammanfattning och diskussion	43
Referenser	45
Bilaga 1 – protokoll	
Bilaga 2 – samtliga artiklar om kvinnliga boxare i Aftonbladet	
Bilaga 3 – samtliga artiklar om kvinnliga boxare i Expressen	

1. Inledning

Könsstrukturer existerar på alla nivåer i samhället. Så även inom idrotten som särskiljer män och kvinnor till synes helt utan betänkligheter. Idrott uppkom som ett sätt att mäta just manliga ideal som styrka och snabbhet, och skulle bidra till en stärkt nation. Kvinnorna skulle i stället hjälpa sitt land genom barnafödande och uppfostran. När kvinnorna så småningom började idrotta var det inom estetiska idrotter som rytmisk gymnastik, konståkning och simhopp (Larsson, 2014:8). Sedan dess har det hänt mycket på området, och kvinnor har successivt intagit tidigare manliga arenor såsom ishockeyrinken och boxningsringen (Tolvhed 2015).

Just boxning har historiskt varit starkt kopplat till män och föreställningar om maskulinitet (Hargreaves, 1997; Gemmel 2012). Att ta på sig handskarna och slåss i en ring har ansetts vara ”en manlig verksamhet och förknippad med manlig fysik och psykologi helt frikopplad kvinnlighet” (Hargreaves 1997:35). Därför har kvinnlig boxning ansetts kontroversiellt. Även i Sverige, som en gång i tiden toppade listan¹ över världens mest jämställda länder, var det fram till 1988 förbjudet i Sverige att tävla i boxning för personer med kvinnligt kön (World Economic Forum, 2016; Skoglöv 2002). Det blir därmed tydligt att föreställningar om maskulint och feminint påverkar hur människor agerar och samtalar.

Dessa föreställningar om vad som är passande och opassande för kvinnor och män speglas och skapas ibland annat massmedierna – den kanal där flertalet svenskar hämtar sin information om omvärlden ifrån (Pettersson 2014:157). Massmedier har definierats som ”medieorganisationer som förmedlar information eller underhållning till en stor publik” (Massmedier 2016). Även om begreppet är omdiskuterat ansluter sig den här studien till idén om att vissa medier faktiskt når en masspublik, däribland kvällstidningarna.

Av kvällstidningsläsarna i Sverige bläddrar eller scollar nästan varannan person till sportdelen (Nordicom 2016:a). Där, säger forskningen, kommer de att mötas av få kvinnor (Koivula 1999;Tolvhed 2008). Kvinnlig underrepresentation inom sportjournalistik har länge varit ett faktum men det finns studier som visar på att kvinnor tar större plats i rapporteringen även om det inte är helt jämställt (Koivula 1999;Crossman et al. 2007;Davis och Tuggle 2012). Det finns dock fortfarande stora skillnader vad gäller innehållet. Även om kvinnor förekommer mer än tidigare är det inte deras sportsliga prestationer som artiklarna i huvudsak skildrar utan deras sexualitet, fysik och femininitet (Wanneberg 2011; Jarlbro 2006).

Vad gäller kvinnor och boxning är dock forskningen tämligen sparsam. Då forskningsmaterialet oftast utgår från publicerade artiklar och inslag faller det sig naturligt att det är de idrotter som faktiskt representeras i press och tv som undersöks. Om idrotterna inte är

---

¹ The Global Gender Gap Report.

² Enligt nya rekommendationer ska amatörboxning kallas boxning men jag kommer använda den gamla benämningen för tydlighetens skull. Amatörboxning lyder under regler från Boxningsförbundet som ingår i Riksidrottsförbundet. Tävlingsboxare kan delta i såväl klubb tävlingar som nationella och internationella tävlingar som SM och VM. Det finns alltså inget amatörmässigt i benämningen amatörboxning. Professionell boxning är en aning rörigare benämning där det finns flera

tillräckligt stora eller inte har framgångsrika idrottare kan det förklara att vissa idrottsgrenar, däribland boxning, inte undersöks i någon större utsträckning.

Samtidigt finns det en dimension som gör att boxning är betydelsefullt intressant att undersöka – genusperspektivet. Även om idrott i allmänhet bygger på maskulina ideal gör boxning det i synnerhet. Dessa kvinnor som inte bara tränar utan också tävlar genom att slåss bryter mot många av de normer som finns runtomkring oss. Hur hanteras detta på redaktionerna? Genom att undersöka medierepresentationer av kvinnliga boxare hoppas jag få en tydligare bild av vilka ramar som kvinnlig boxning figurerar inom i Sverige och samtidigt åskådliggöra de genuskonstruktioner som omgärdar kvinnor i denna sport.

2. Bakgrund

Här kommer jag att kortfattat förklara vad boxning innebär, dess historia och i vilken form kvinnor figurerat inom sporten. Det är betydelsefullt för att förstå varifrån diskursen om kvinnornas existens inom sporten kommer ifrån.

2.1 Boxning

Boxning går ut på att ta poäng genom slag på motståndaren från midjan och uppåt samtidigt som boxaren ska undvika eller försvara sig mot slag, vilket har gjort att idrotten också har kallats "the noble art of self defense" (Skoog Pihl 2011:99). Det är en sport som kräver snabbhet, styrka och explosivitet och räknas till en av de mest krävande idrotterna (Bengtsson 2007). Det finns professionell boxning och amatörboxning² som lyder under olika organisationer och regelverk. Oavsett organisationstillhörighet tränar såväl professionella som amatörer på någon av de drygt 140 boxningsklubbar i Sverige med totalt 8 000 medlemmar.

Dagens boxningsmatcher utförs mellan två boxare på en kvadratisk yta, kallad ring, och övervakas av en ringdomare samt poängdomare utanför ringen. Boxaren vinner en match genom poäng, knockout, diskvalificering, att motståndaren ger upp eller att domaren stoppar matchen. Alla boxare oavsett organisation har på sig handskar och tandskydd men inom amatörboxning är handskarna tjockare och kvinnorna har huvudskydd. En amatörmatch för kvinnor är fyra stycken tvåminuters-ronder med en minuts vila, medan proffsmatcher pågår minst fyra ronder och kan vara uppåt tolv ronder. Det finns tio viktklasser inom amatörboxning för damer (Swebox 2016a) medan antalet viktklasser inom proffsboxningen skiljer sig åt beroende på organisation.

2.2 Kort historik

Boxningen kom till Sverige i början på 1900-talet och meningen var att det skulle råda bot på slagsmål och bråk. Den fostrande tanken var dock inte alla eniga om och sporten ansågs vara brutal och skadlig. 1919 bildades Svenska Boxningsförbundet men debatten om boxningens vara eller icke vara fortsatte på regeringsnivå. Ett utdrag från en riksdagsdebatt anger dåtidens ton om synen på boxning:

---

² Enligt nya rekommendationer ska amatörboxning kallas boxning men jag kommer använda den gamla benämningen för tydlighetens skull. Amatörboxning lyder under regler från Boxningsförbundet som ingår i Riksidrottsförbundet. Tävlingsboxare kan delta i såväl klubbtävlingar som nationella och internationella tävlingar som SM och VM. Det finns alltså inget amatörmässigt i benämningen amatörboxning. Professionell boxning är en aning rörigare benämning där det finns flera organisationer med egna världsmästartitlar, där de största och mest tongivande är WBC och WBA. En boxare kan därmed ha titlar, eller bälten som det kallas, i flera organisationer.

”Den har gjort sällskap med detta jazz- och shimmylände, som vältrar in över våra restauranger och för ögonblicket sysselsätter den svenska överklassen. De offentliga boxningstävlingarna äro ett uttryck, kan man säga, för en negerkultur, och därför är det icke så mycket att förvåna sig över, att det är negrer som allra mest figurerar som stora boxningshjältar ute i världen” (SOU 2003:24 s.35).

Per-Albin Hansson, partiledare för Socialdemokraterna, menade dock att det saknades vetenskapligt belägg för ett förbud. Vissa städer fick ändå inte arrangera tävlingar, vilket gjorde att man arrangerade tävlingar precis utanför stadsgränsen (SOU 2003:24). Boxningen växte trots debatten till en populär sport, särskilt under glansdagarna på 20-talet då galorna kunde locka 3 000–5 000 åskådare. Boxningen sågs dock som en folklig uppvisningsidrott vilket kan förklara del av populariteten (Skoog Pihl 2011).

Boxning har historiskt varit en manlig arbetarklasssport, särskilt under 1920-talet och 1930-talet i Sverige då främst arbetarklassen intresserade sig för sporten (Hargreaves 1997; Skoglöv 2002). Detta arbetarideal blir tydlig i de svenska boxningstidningar från sportens glansdagar på 20-talet där hjälten var ”den kroppsarbetande boxaren som vågar kräva sin rätt och trotsa den despotiska översittaren” (Skoog Pihl 2011:102).

Efter andra världskriget växte debatten efter att två boxare avled efter matcher i Sverige 1946 och när boxaren Ingemar Johansson fick stor uppmärksamhet under 1950-talet höjdes intensiteten i debatten än mer. De medicinska riskerna utvärderades av en kommitté som presenterade sina resultat 1967 vilket ledde till att regeringen två år röstade fram ett förbud mot professionell boxning. Detta gällde dock inte amatörboxningen (SOU 2003:24). 2007 blev det återigen tillåtet med proffsboxning under vissa förutsättningar, bland annat att männen fick högst gå fyra ronder och kvinnorna högst sex ronder (kvinnor går kortare ronder). Dock kan man ansöka om tillstånd för längre matcher, så som titelmatcher som ofta stäcker sig till tio ronder.

2.3 Kvinnor i ringen

Kvinnliga ”proffsboxare” kan spåras tillbaka till 1700- och 1800-talets Europa och USA, även om matcherna såg annorlunda ut än dagens (se 2.1). I London 1720 arrangerades till exempel boxningsmatcher med kvinnor antingen utan kläder på överkroppen eller i avslöjande kläder, och matcherna pågick längre, ibland uppåt två timmar, till dess att en av boxarna stupade. Boxarna använde inte skydd och det mesta var tillåtet; slag under midjan, att sparka och knäa, riva och kasta sina motståndare. Matcherna drog stor publik och stora pengar. Vissa kvinnor vann både pengar och berömmelse genom att bli omskrivna i tidningar (Hargreaves 1997).

Då det var få kvinnor som tävlade men intresset stort arrangerades på 1800-talet matcher mellan män och kvinnor, vilket ledde till många skador och ibland till döden för några av kvinnorna. Allt arrangerades som något som liknade en burleskshow med vadslagning och stora pengar i potten. Hargreaves skriver:

“The battered body of the male boxer was a symbol of the defeat of heroic masculinity; the battered body of the female boxer was the very denial of the supposed essence of femininity and a symbol of brutalization...”
(Hargreaves 1997:37).

Kvinnor som använde sin kropp på detta sätt sågs samtidigt som ociviliserade och förföriska – den viktorianska medelklasskvinnans motsats. Sexualiseringen lockade till sig manlig publik och gjorde kvinnlig boxning till ren ”underhållning”.

Under 1930 ökade antalet kvinnliga boxare men sporten stötte på patrull, liksom annan kvinnlig idrott, efter andra världskriget. Boxning sades skada äggstockar, livmodern och bröstet, trots att kvinnliga fortplantningsorgan troligen är mer skyddade än männens. Trots motståndet började allt fler kvinnor att boxas under 1940-, 50- och 60-talet (Hargreaves 1997). Samtidigt har kvinnliga boxare ofta mötts av diskriminering och mötts av ansträngningar för att motarbeta deras medverkan i sporten (Lafferty & McKay 2004).

Amatörboxningens första VM för kvinnor ägde rum 2001 men det dröjde till 2012 innan kvinnliga boxare fick ta plats i de olympiska spelen, 108 år efter att männen började boxas i OS (SOK 2016; AIBA 2016). Dock är bara tre klasser av totalt 10 tillåtna för damer i OS. Männen tävlar i samtliga.

I Sverige var det förbjudet för kvinnor att tävla i boxning fram till 1988 (Skoglov, 2002), men sedan dess har det kvinnliga deltagandet i tävlingsboxning ökat. Senaste siffrorna visar att 2015 fanns det 107 kvinnliga amatörboxare med tävlingslicens i seniorklassen, vilket utgör cirka 20 procent alla samtliga med tävlingslicens. Inom amatörboxningen är Anna Laurell Nash ett välkänt namn, med två VM-guld och tre EM-guld. Inom proffsboxningen fanns 2016 sex svenska kvinnliga licensierade boxare, bland annat Klara Svensson och Mikaela Laurén, vilket utgör runt 20 procent av samtligt proffs (Prokommissionen 2016). De allra flesta, såväl män som kvinnor, på Sveriges boxningsklubbar tävlar dock inte utan använder boxning som en motionsidrott.

Att boxning är en sport för arbetarklass syns inte i det kvinnliga ledet i Sverige. Enligt en enkät med 52 svenska tävlande inom amatörboxning konstaterar Skoglov (2002) att ”kvinnorna inte kommer från några trasiga sociala bakgrunder” och att över 35 procent studerar eller har studerat på högskolan. Även Hargreaves internationella studie (1997:44) fastslår att kvinnorna som tar plats i sporten har medelklass- och yrkesarbetande grunder. Av de kända boxarna i Sverige kan nämnas att amatörboxaren Anna Laurell Nash är doktorand på KTH och den tidigare proffsboxaren Åsa Sandell är kulturjournalist.

3 Tidigare forskning

Följande kapitel kommer att redogöra för skapandet av manlighetsidealet inom idrott överlag. Jag kommer även att visa hur medierepresentationen av kvinnor ser ut inom sportjournalistiken samt att redovisa tidigare innehållsstudier av kvinnlig boxning.

3.1 Idrottens manlighetsideal

Den moderna tävlingsidrotten slog igenom i USA och Europa i mitten av 1800-talet. Idrott skulle då lära männen att respektera hierarkier och tävlingsmomenten blev en symbolisk kamp mellan länder. På så sätt kunde männen göra en insats för nationen även i fredstid. Även i Sverige användes dessa argument när idrotten slog igenom på bred front. Eliten ville överföra sina borgerliga ideal – att vara skötsam, duglig och kunna prestera – till arbetarklassen men syfte att skapa ”*dugliga medborgare för nationellt försvar*” (Skoog Pihl 2011:95) Samtidigt fick idrott mer uppmärksamhet i pressen och en mer publikvänlig inramning (Skoog Pihl 2011; Tolvhed, 2015:38).

Idrottens fundament är alltså sprungen ur ett manligt ideal och är idag en av samhället mest maskulina institutioner (Dahlén 2008:468). Inom tävlingsidrott där män tävlar mot män och kvinnor mot kvinnor ifrågasätts aldrig denna könsdikotomi även om det finns sporter som inte kräver muskelstyrka. Historikern och genusforskaren Helena Tolvhed menar att könsåtskillnaden inom idrotten ”*både producerar och legitimerar definitioner och föreställningar kring könsskillnad, maskulinitet och femininitet*” (Tolvhed 2015:244).

Manlighetsidealet blir tydligt genom vilka idrotter som är mest populära. I unga år tränar till exempel flickor, förutom fotboll som är den största idrotten för båda könen, ridsport och gymnastik medan killarna tränar andra bollsporter. När tjejerna blir äldre börjar de träna de sporter pojkarna tränar. Men pojkarna börjar inte, vare sig i unga år eller senare, att träna de idrotter som tjejerna tränat. ”*Det som pojkar och män gör och har gjort, kan bli eftersträvansvärt även för flickor och kvinnor, men inte det omvända*” (Larsson 2014:7).

3.2 Idrott och kvinnor

Medan männen gjorde sin nationella plikt genom idrott i mitten på 1800-talet skulle kvinnorna bidra genom att föda och uppfostra medborgarna. Enligt tankegångarna på den tiden hade kvinnorna begränsat med energi och detta skulle i första hand användas till att reproducera. För mycket fysisk aktivitet troddes även förstöra fortplantningsorganen (Tolvhed 2015:38).

Samtidigt med den första vågen av kvinnorörelse i slutet på 1800-talet introducerades dock kvinnor för idrott. Krocket blev en tävlingssport för kvinnor, och senare även simning och simhopp. Allra störst var dock den motionsinriktade gymnastiken och då särskilt

kvinnogymnastiken som skulle vara mjuk och graciös (Tolvhed 2015:38). Tiden fram till mitten av 1900-talet genomsyrades av idén att sport i princip var olämpligt för kvinnor och de idrotter som uppmuntrades var individuella idrotter utan fysisk kontakt. Kvinnor inom idrotten bemöttes med skepsis och tiden fram till andra världskriget kännetecknas av könsåtskillnad (Olofsson 1989:76).

Tiden efter andra världskriget blev kvinnornas tillgång till idrott mer uppmärksammat och Olofsson kallar åren fram till 1970-talet uppbyggnadsfasen något som sedan följdes av integrationsfasen (Olofsson 1989). 70-talet blev ett genombrott för kvinnor inom idrotten, helt i linje med kvinnornas inträde på arbetsmarknaden och allmänna frigörelse vid den här tiden (Tolvhed 2015:48). Tankarna om ökad jämställdhet inom idrotten började att konkretiseras och handlingsprogrammet ”Idrott tillsammans på lika villkor, för kvinnor och män, flickor och pojkar” antogs på riksidrottsmötet 1977 även om ordet jämställdhet inte användes (Olofsson 1988). Det ordet var dock centralt när ”Idrottens jämställdhetsplan” antogs 1989. Ett av målen var att få minst 40 procent kvinnor i beslutande organ inom idrotten. Överlag var det en höjd ambitionsnivå för att få en mer jämlik könsfördelning inom idrotten.

3.3 Representation av kvinnliga idrottare i media

Medierna återger inte verkligheten på ett helt objektivt sätt, utan det är många faktorer som bidrar till att viss information får utrymme och hur denna information presenteras (Koivula 1999). Därför är det betydelsefullt att undersöka medierepresentation då medier spelar en stor roll i vilka föreställningar som skapas i samhället. De kan både förstärka genuskonstruktioner men de kan också bidra till att lösa upp dem (Jarlbro 2006:80).

3.3.1 Frekvens och förekomst

Kvinnlig underrepresentation inom sportjournalistik är stor. En av de första svenska kvantitativa studierna kring detta visade en klar obalans i rapporteringen. Koivula (1999) studerade sportrapporteringen under 1995/1996 i tre svenska tv-kanaler under två år med en uppföljning 1998. Syftet var att inte enbart studera enstaka sporthändelser såsom tidigare studier gjort. Resultatet visade att 86,7 procent av innehållet skildrade män, 11,7 procent skildrade och 1,7 procent både män och kvinnor. Av de idrotter som klassades som maskulina skildrades endast 2 procent kvinnor.

Det har dock skett en viss förbättring i jämställdheten inom svensk sportjournalistik även om det fortfarande ägnas ”oproportionerligt mycket utrymme åt manlig idrott” (Dahlén 2008:476). Ett exempel är en färsk undersökning av Enbom (2016) av hur många kvinnor som använts som källor i svensk press mellan åren 2007 och 2014. Studien visade en ökning från 10 procent till 19 procent. En ökning från 2007 och även men fortfarande en klar obalans i rapporteringen.

Underrepresentationen inom sportbevakning är genomgående även i internationell forskning (Dahlén 2008). Det kan illustreras i en senare studie från en brittisk kontext. Godoy-Pressland (2014) undersökte söndagsutgåvan av fem brittiska tidningar under 2008 och 2009 och den kvantitativa innehållsanalysen fann att nästan 21 525 artiklar, eller 96,4 procent, innehöll män och enbart 829 artiklar, eller 3,6 procent, innehöll kvinnor. The Mail on Sunday innehöll minst antal sportartiklar totalt men hade ändå procentuellt flest artiklar om kvinnor, 7 procent, att jämför med 1,9 procent hos The Sunday Telegraph. Den tidning med högst procent kvinnlig sportbevakning var också den av de fem undersökta tidningarna som har flest kvinnliga läsare. Totalt skildrade artiklarna 52 olika sporter där kvinnor deltog. Av dessa var fyra av de sex mest omskrivna idrotterna simning, gymnastik, tennis och hästsport – sporter som anses passande för kvinnor.

Att vissa sporter är mer accepterade och får mer uppmärksamhet visar Davis och Tuggle (2012) i deras studie av hur amerikanska NBC rapporterade från de olympiska spelen 2008. OS-deltagarna detta år bestod av 42 procent kvinnor. Det visade sig att männen tog upp 52,9 procent av sändningstiden och kvinnorna 46,3 procent. En närmare titt på dessa siffror visade att de tre sporter som fick mest sändningstid var gymnastik, beachvolleyboll och simning. De fann att totalt 97 procent av huvudsändningarna på NBC med kvinnliga idrottare under 16 dagar skildrade sex ”socialt accepterade” sporter.

Crossman et al. (2007) undersöker hur frekventa kvinnliga tennisspelare var i rapporteringen från Wimbledon 2004. Studien ”The times they are a-changin” gjorde en kvalitativ innehållsanalys av tre stora tidningar från Storbritannien, USA och Kanada. Resultatet visar att de manliga spelarna fick 75 artiklar, eller 59 procent, mot 52 artiklar, eller 41 procent, för de kvinnliga spelarna. Crossman et al (ibid.) drar slutsatsen att i jämförelse med tidigare studier som visar på klar underrepresentation håller kvinnlig förekomst i sportjournalistik på att förändras. Godoy-Pressland (2014) ifrågasätter dock detta och menar att många studier utgår från stora sporthändelser som till exempel OS för att jämföra jämlikhet mellan könen men att dessa inte är representativa.

Det verkar finnas tydliga skillnader mellan sportrapportering i allmänhet samt vid enstaka sporthändelser. De två studierna som tittade på medierepresentation för kvinnor över tid visade en låg frekvens av kvinnor, 11,7 procent kvinnor (Koivula 1999) och 3,6 procent kvinnor (Godoy-Pressland 2014) av det totala innehållet. Studierna över stora och välbevakade sporthändelser som OS och Wimbledon innehöll 46,3 procent kvinnor (Davis och Tuggle 2012) samt 41 procent kvinnor (Crossman et al 2007) av det totala innehållet. Det ligger därmed nära till hands att instämma i Godoy-Presslands påstående att rapporteringen av stora idrottshändelser inte blir representativt för genusstrukturerna i sportmedia.

3.3.2 Framställning och porträttering

Även om det finns studier som visar på en förbättring i förekomst av kvinnor i idrottsmedierna är det betydelsefullt att undersöka *hur* de presenteras. Då denna artikel undersöker hur kvinnliga idrottare framställs i Sverige börjar avsnittet med en genomgång från en svensk kontext.

Wanneberg (2011) har undersökt hur svenska elitidrottare framställs i artikeln "The sexualization of sport: A gender analysis of Swedish elite sport from 1967 to the present day". Genom en kombination av kvalitativ innehållsanalys och CDA tittar hon på stora sporthändelser i tidningarna Expressen, Aftonbladet, Dagens Nyheter samt Svensk Idrott. Analysen gör ingen skillnad på innehåll i text och bild. Enligt Wanneberg har diskursen under den tiden präglats av **objektifiering** och **sexualisering** av kvinnliga idrottare, även om det har avtagit med åren. 1967 karaktäriserades rapporteringen av skidåkaren Toini Gustafsson framställs i följande artikel:

"And what about Toini on the starting line? A rather wonderful child of her time – quite small and pretty in her white ski suit with splashes of bright colours. A blue headband keeps her golden hair in place, and red socks on and her lucky red galosches over her shoes. She is nicely made-up, with those slightly red lips." (Wanneberg 2011:269)

Medan män framställdes som starka, muskulösa och med andra kroppsliga attribut som kan kopplas till prestation, var det utseendet som beskrevs på de kvinnliga idrottarna. I mitten på 70-talet ändrades detta parallellt med att kvinnorörelsen tog plats. Ett exempel är simhopparen Ulrika Knape som beskrevs som robust och fysiskt stark. På 1980- och 90-talet blev sexualiseringen av kvinnliga idrottare starkare igen, något Wanneberg (ibid.) menar till viss del beror på Susanne Langefelts tv-sända aerobicsprogram "Gymping" och uppmärksamheten på friidrottaren Florence Griffith-Joyner. Griffith-Joyner stod för fantastiska prestationer men uppmärksammades mest för hennes utseende som hår och långa naglar. Från 2000-talet spårar Wanneberg en än större fokusering på den kvinnliga idrottskroppen. Hon noterar dock att det är skillnad på text och bild i rapporteringen. Ett exempel i studien gäller höjdhopparen Kajsa Bergqvist. I texten framställs hon som hårt arbetande, både i sporten och utanför, medan bilden på henne liggandes passiv på en tjockmatta i kort klänning säger något annat.

Att framställa idrottarna på detta sätt kan vara ett sätt att "*undanröja alla tvivel om att kvinnliga idrottsutövare, och speciellt de som ägnar sig åt traditionella manssporter, inte skulle vara riktiga kvinnor med en heterosexuell identitet*" (Jarlbro 2006:93). Wanneberg (ibid) menar att det kan bero på att sportartiklar i stor utsträckning skrivs av män, för män, och att beskrivningarna av män fyller funktionen att läsaren (den manliga) vill *vara* som den manliga idrottare medan beskrivningen av den kvinnliga idrottaren fyller funktionen att läsaren vill *ha* henne.

Mediernas objektifiering av kvinnor framkommer i fler studier, både svenska och internationella, och det är de kvinnor som uppfattas som mest attraktiva är de som får mest uppmärksamhet (Tolvhed 2015;Dahlén 2008). Tolvhed (ibid.) menar att sexualiseringen beror på att sporten anpassat sig till marknadsförhållanden. *"På denna marknad är ett utseende som 'stämmer' med dominerande former för heterosexuell attraktionskraft ett gångbart kapital för att locka sponsorer som är nödvändiga för att spela och tävla på högsta nivå"* (Tolvhed 2015:230). På så vis motverkar sexualiseringen jämställdhet och utmaningen av en ideal kvinnlighet.

Förutom kropp och utseende har forskning även sett att kvinnliga idrottare oftare framställs **i relation till familj och relationer** snarare än till **sina sportsliga prestationer** (Dahlén 2008;Koivula 1999). I "Swifter, Higher, Stronger" studerar Jones (2012) hur de kvinnliga deltagarna i OS 2008 framställdes på de amerikanska tv-kanalerna ABC:s, BBC:s och CNS:s sajter och fann att skillnaden var störst vad gäller relationsaspekten. Kvinnliga relationer refererades dubbelt så ofta som manliga, 90 referenser mot 42, eller 68 procent mot 32 procent. Trots att artiklarna om kvinnor var avsevärt färre än de om män innehöll många av dessa kopplingar till familj eller relationer till andra män. CBS nämnde som exempel att en tennisspelare fött barn när artikeln i stort skildrade hennes knäskada. BBC använde i sin tur bland annat en fjärdedel av en artikels utrymme för att berätta om en simmarens ex-pojkvän och hennes profil på sociala media. En annan OS-deltagare, Katerina Emmons, vann spelets första guld och presenterades visserligen som guldmedaljör men också som fru till Matt Emmons, en annan deltagare. När Matt Emmons vann silver en vecka senare presenterades han inte som make till Katerina.

Denna relationsaspekt visas tydligt i en annan innehållsstudie av hur media framställde amerikanska basketspelare (Dahlén 2008). Forskarna fann att kvinnornas identitet utanför planen i form av relationer och familj var viktigare än för deras manliga motsvarigheter. Studien visade också att idrottarna skildrades som undergivna och beroende av manligt stöd. Dahlen skriver att dessa grepp bidrar till att *"konstruera idrottsliga identiteter på basis av kön"* och att de *"legitimerar olika ideologiska och praktiska förhållningssätt till kvinnlig idrott"* (Dahlén 2008:483). På detta sätt kopplas idrottarna ändå till rollen inom hemmet, det privata, i motsats till en manlig roll utanför hemmet, det offentliga. Så även om kvinnor i huvudsak tävlingsidrottare framställs de som en traditionell, heterosexuell kvinna genom referenser till familj och barn.

3.4 Representation och framställning inom kvinnlig boxning

Då denna studie är en innehållsanalys av hur boxare framställs i svensk media är det betydelsefullt att presentera andra innehållsanalyser av mediematerial för att se hur forskningsfrågan besvaras enligt dessa.

I "Legacies of 2012: putting womens' boxing into discourse" studerade Woodward (2014) hur brittisk media rapporterade kring boxning för kvinnor under London-OS 2012. Det var första

gången damboxning fanns med i det olympiska programmet. Hon menar att anledningen till att kvinnor i så stor utsträckning hindrats från att boxas har dels att göra med dels deras påstådda fysiska svaghet, dels med att det tidigare funnits en sexualisering kring kvinnor som boxas. *”There are elements of voyeurism which haunt pugilism as a public entertainment which are even more acute when women are the performers given the saturation of sexualisation of representations of women (...)”* (Woodward 2014:247). Det visas genom att debatten om att låta kvinnlig boxning ta plats i OS inte bara kretsade kring om kvinnor ska tillåtas slåss överhuvudtaget, trots att kvinnor tävlar i andra OS-sporter med kampinslag som taekwondo och judo, men också om kläder. Kvinnorna föreslogs ha kjol istället för shorts för att skilja dem från männen. Förslaget gick aldrig igenom. Till slut fick boxning vara med i OS 2012 men bara i tre av tio viktklasser.

Woodward (ibid.) såg att rapporteringen i stort under spelen var seriös och initierad utan tecken på att förminska boxarna. Kommentarer kretsade kring teknik och utgick från en boxningsdiskurs. Det fanns dock vissa inslag av sexualisering, som när en kommentator uttryckte farhågor över att kvinnor skulle boxas framför en publik, som framför allt bestod av män, som hade druckit öl. Hon menar att det ändå fanns tecken på en diskursförändring där tidigare avvikande genus och sexualitet fick utrymme och där de första kvinnliga olympiska mästarna inom boxning skapades – hjältar som inte funnits tidigare inom kvinnlig boxning, och som hon anser vara viktiga för sportens arv och framtid.

En tidigare undersökning, nästan 20 år innan ovan nämnda studie, tittade på hur kvinnlig boxning framställdes i Finland. I studien *”Cathing up with men?”* undersökte Pirinen (1997) kvinnligt deltagande i flera nya sporter, däribland boxning, och hur dessa representerades i Finlands största dagstidning Helsingin Sanomat. Resultatet visade att kvinnornas prestationer framställdes som undermåliga. Materialet var från åren 1994 och 1995 då kvinnlig boxning var en tämligen ny företeelse i landet och landets första mästerskap i boxning för kvinnor hölls. Mästerskapet beskrevs som meningslöst genom påståenden att kvinnorna knappt behövde träna för att vinna. Samtidigt uppmärksammas att kvinnors problem inom nya sporter inte beror på bristande förmåga utan att de är de facto nya i sporten. Oavsett visade studien att det är den manliga sporten som är normen och att kvinnorna jämförs med männen.

Lafferty och McKay (2004) kombinerade innehållsanalys med semiotisk analys, intervjuer och observationer i sin studie *”Suffragettes in Satin Shorts? Gender and Competitive Boxing”* som utgår från en australiensisk kontext. De visade att tidigare undersökningar av medie-representation visade på en glorifiering av manliga boxare och förminskning av de kvinnliga. De uppmärksammade också att männen hade aggressiva smeknamn, så som *”Bone crusher”* och liknande medan kvinnorna fick smeknamn som var nedlåtande, så som *”pugilettes”*. Studien pekar på två sidor av kvinnlig boxning. Den ena är att boxning skapar en arena där kvinnor tillåts agera ut aggression, något som inte anses vara feminint, och att *”fysisk feminism”* kan stärka kvinnor i andra områden. Den andra sidan är att kvinnorna måste tacklas med diskurser om deras påstådda otillräckliga fysik men också att de inte kan

frammana tillräckligt med aggression som behövs i ringen. Dessa förgivettaganden gör att kvinnor inte får tillräckligt mycket stöd för att bli framgångsrika i sporten.

Vad gäller den svenska kontexten kring boxning återfinner jag endast en studie kring detta – en innehållsanalys på kandidatuppsatsnivå. Studien visade på skillnader mellan hur den kvinnliga och manliga världsmästaren framställdes, där den kvinnliga segraren framställdes som att hon tog en personlig vinst medan den manliga vinnaren hade en karriärmässig framgång (Trolin Ulfeldt, 2015).

3.4.1 Olika bilder i väst och Nordkorea

Mediebevakningen av kvinnliga idrottare ser annorlunda ut i kommunistiska Nordkorea. En diskursiv analys om hur kvinnliga boxare porträtteras i press, visar en aktiv boxare som inte kategoriseras utifrån kön (Lee 2009). Mediebilden av kvinnan är överlag allt annat än sexualiserad vilket Lee menar beror på att kommunismen, åtminstone i teorin, ser kvinnor och män som jämställda. Boxning anses inte vara en onaturlig kvinnlig sport utan kvinnorna framställs på samma sätt som männen: deras idrottsinsats är det viktigaste.

Lee återfinner tre diskursiva teman i studien. Det första är "den aktiva kvinnliga boxaren". Media fokuserar på egenskaper som är viktiga för sporten, som aggression, snabbhet och attityd. Ett exempel är en artikel inför VM i Nordkorea 2005 där den kvinnliga boxaren slår på en boxningssäck "för att stärka järnåren inför matchen". Matcherna beskrivs senare utifrån ett tekniskt perspektiv med en retorik som betonar kraft och styrka, något som i västerländska samhällen ses som maskulina egenskaper. De kvinnliga boxare framställs som kompetenta boxare som har en kapacitet som överstiger gemene man.

Samtidigt finns två andra diskurser, dels "patriotism mot staten" dels "nationalism". Även om aktiva kvinnor tenderar att värderas högt används deras framgångar som propagandamaterial av staten. Studien visar att den politiska strukturen är i allra högsta grad patriarkalisk och att det finns ett tydligt syfte med hur kvinnliga boxare framställs i media. Lee menar att framställningen om kompetenta kvinnliga boxare inte handlar om feminism utan snarare om nationalism.

4 Syfte och frågeställning

Som visats i bakgrund och tidigare forskning bygger idrott på patriarkala strukturer och det finns en snedfördelning i frekvens och framställning av kvinnliga idrottare i medierna. Hur ser det då ut för de kvinnor som figurerar i en av de mest maskulint kodade idrotter som finns – boxning? Genom en innehållsanalys ämnar studien att undersöka hur kvinnliga boxare representeras i svensk press. Detta kommer jag att göra genom att svara på följande frågeställningar:

- 1. Hur stor del av artiklarna om boxning skildrar kvinnliga boxare respektive manliga boxare?**

Här räknas antal förekomster av artiklar som i huvudsak innehåller kvinnliga alternativt manliga boxare.

- 2. Hur framställs de kvinnliga boxarna?**

För att undersöka innehållet i de artiklar som skildrar kvinnliga boxare eller kvinnlig boxning kommer jag att besvara frågor som knyter an till fyra teman: Hur framställs kropp och utseende? Vilka egenskaper framträder? Hur återges deras idrottsliga prestationer? Hur framställs de i relation till familj och andra relationer?

4.1 Avgränsningar

Då utrymmet i uppsatsen är begränsad har jag valt att enbart titta på kvällspressen, det vill säga Aftonbladet och Expressen, som är två av Sveriges största nyhetsförmedlare³. Av Sveriges befolkning läser 27 procent dagligen en kvällstidning varav 20 procent läser den på nätet och 7 procent i den traditionella pappersupplagan (Facht 2016). I denna roll har de stort inflytande över vilka medierepresentationer som finns i samhället.

---

³ Den senaste undersökningen av Orvesto konsument under perioden maj till augusti 2016 visar att den analoga printräckvidden för Aftonbladet är cirka 560 000 läsare varje dag och Expressens är 530 000 läsare varje dag. DN har dock större analog printräckvidd med över 600 000 läsare varje dag. Om man räknar med den digitala printräckvidden är Aftonbladet och Expressen störst med en total räckvidd på 3,2 miljoner respektive 2,1 miljoner läsare varje dag (TNF-SIFO 2016).

5 Teori

I följande kapitel kommer jag att presentera de teorier som utgör studiens ram. Studien utgår från ett genusperspektiv och synen att könsroller är konstruerade av oss själva genom diskurs och handling (Connell 2002). Kapitlet inleds med en kort genomgång av genusbegreppet. Därefter introduceras den svenska genusforskaren Yvonne Hirdmans teori om *hierarki* och *isärhållande*, sedan sociologen Raewyn Connells teorier om *hegemonisk maskulinitet* och slutligen genusvetarna Fanny Ambjörnssons och Judith Halberstams teorier om *normativ femininitet* respektive *feminin maskulinitet*. Sist förklaras begreppet även mediedramaturgi som kommer att användas som ett redskap för att titta på studiens material.

5.1 Kön och genus

På 1800-talet motiverades motståndet mot kvinnlig emancipation med att det fanns psykologiska skillnader mellan män och kvinnor. Som exempel kan nämnas att kvinnor ansågs för sköra för att klara av pressen i en högre utbildning. Dock fanns det få vetenskapliga belägg för detta och fram till idag har det forskats mycket på detta ämne. Resultaten visar dock obetydliga skillnader i manlig och kvinnlig psykologi som inte står i proportion till de stora sociala skillnaderna i samhället (Connell 1995:52).

I mitten av 1900-talet lanserades idén om sociala roller istället för att hänvisa till biologin. Dessa roller kunde utgå ifrån olika situationer men användes ofta i relation till könen. Könsrollerna som begrepp skapades och utgick från att det fanns en manlig respektive kvinnlig roll och att dessa var produkter av samhället och kulturen.

På 70-talet började genus etableras som ett begrepp för att särskilja de sociala konstruktionerna från de biologiska konstruktionerna. Inom genusteori innebär kön det biologiska könet som vi föds med och som för det mesta oförändrat genom livet medan genus är de sociala konstruktionerna som skapar uppfattningar om vad som är maskulint och feminint (Jarlbro 2006:12). Begreppet genus är inte helt oproblematiskt och åsikterna går isär i hur stor del det biologiska könet betyder för det sociala könet. Alla forskare har dock gemensamt att genus innebär en kulturell konstruktion som skapar föreställningar och värderingar (Vetenskapsrådet 2005:3).

De här sociala genuskonstruktionerna av maskulint och feminint är ingen fast ram utan måste upprätthållas konstant. Ett förenklat exempel är att i en västerländsk kontext uppmuntras kvinnor i högre grad än män till att vara passiva och behaga sin omgivning medan männen uppmuntras till aktivitet och dominans. ”*People construct themselves as masculine or feminine. We claim a place in the gender order – or respond to the place we have been given – by the way we conduct our selves in everyday life*” (Connell 2002:4).

Även om detta är ytterligheter och att människor sällan helt kan ansluta sig till den ena sidan av denna uppdelning utan kombinerar ”maskulina” och ”feminina” egenskaper, ansluter sig denna studie till idén om att det finns normer som sätter gränser för hur man bör eller inte bör vara som man eller kvinna. Vilka dessa egenskaper är kommer jag att utveckla senare i kapitlet.

5.2 Hierarki och isärhållande

Den svenska genusforskaren/historieprofessorn Yvonne Hirdman (2003) lanserade 1988 begreppet *genussystem*, som ett sätt att strukturera kön i samhället. Hirdman menar att systemet med genus bygger på två ben, dels isärhållande, dels manlig hierarki, och att detta är grunden till varför mannen är normen. Hon illustrerar detta med tre ”formler” för hur kvinnor historiskt har framställts.

Grundformeln i teorin är *man vs icke-man*, där kvinnan varit exkluderad. Ett exempel är att antikens tänkare inte tog hänsyn till kvinnan överhuvudtaget, eller lika lite som ”en häst, ett får eller en gris” (Hirdman 2003:27). Den andra kallas jämlikhetens formel och visar kvinnans roll som *man vs ofullkomlig man*, där kvinnan är mindre fullkomlig än mannen och ska acceptera sitt biologiska öde att föda barn. ”För mycket läsning drar kraften från äggstockarna och försvårar menstruationer, i värsta fall sterilitet. För mycket fysisk aktivitet är inte heller bra” (Hirdman 2003:38). Den sista modellen, den normativa formeln, är *man vs kvinna*, det vill säga att de ses som två olika människosorter.

Detta visar enligt Hirdman att genus utgörs av just dikotomi. ”Poängen med kvinnan var/är således att hon är artskild från mannen” (Hirdman 2003:36). Isärhållningen skapar en hierarki där mannen står högst i rangordning och där kvinnan alltid jämförs med mannen.

5.3 Hegemonisk maskulinitet

Den här rangordningen finns inte bara mellan män och kvinnor, som Hirdman visar, utan också inom dessa grupper. Hegemonisk maskulinitet innebär att det finns en typ av maskulinitet som står över alla andra maskuliniteter och som på så sätt skapar en idealtyp. Men innan vi går vidare krävs en förklaring av begreppet maskulinitet först.

Enligt mansforskaren R. W. Connell (1995) finns det olika skolor i hur man ser på begreppet som genuskonstruktion. Å ena sidan ses maskulinitet som en biologisk produkt, att det är kroppen i sig som sätter gränser för mannens handlingar och vad han kan eller inte kan göra. Biologin har enligt detta synsätt ”programmerat” männen till att vara mer aggressiva och till att vara oförmögen att föda barn. Den andra skolan ser på kroppen som ett tomt blad där vår sociala kontext avbildas på. Det är alltså inte kroppen som styr hur vi agerar utan det är den sociala kontexten. Det finns också en tredje skola, sociobiologin, som kombinerar dessa

synsätt och menar att både sociala och fysiska faktorer påverkar könsrollerna. *"Den yta på vilken de kulturella inskriptionerna görs är inte utan form, och den är inte oföränderlig"* (Connell 1995:90). Connell menar här att man inte kan förklara genuskonstruktioner med uteslutande biologi eller sociologi.

Oavsett hur maskulinitet skapas finns det som begrepp och idé. Men det handlar enligt Connell inte om en enda maskulinitet, utan det finns flera. Utifrån Gramscis begrepp hegemoni har han myntat begreppet hegemonisk maskulinitet. Det innebär att det finns en viss maskulinitet som vid ett tillfälle står högre i kurs än andra och har en dominerande plats i samhället. Det är framför allt en idealbild och inte den vanligaste maskuliniteten, vilket gör bilden svår att leva upp till. Den här idealbilden påverkas av vilka kulturella ideal som råder och även av den institutionella makten. Militären, näringslivet och staten "erbjuder en tämligen övertygande kollektiv bild av maskulinitet". (Connell 1995:115). I dagens samhälle är det den heterosexuella, vita medel- och överklassmannen som står högst i kurs, högre än andra maskuliniteter så som homosexuella män och män med annan etnicitet samt samtliga kvinnor.

Just inom idrotten blir den hegemoniska maskuliniteten tydlig, menar Connell. *"Idrott och sport har blivit den ledande definitionen på maskulinitet inom masskulturen. Idrotten visar oavbrutet upp manliga kroppar i rörelse. Omsorgsfullt utformade och noggrant övervakade regler får dessa kroppar att utföra stiliserade strider mot varandra"* (Connell 1995:94). Idrotten bygger på genusrelationer där männen kan visa sin ofta fysiska överlägsenhet över kvinnan vilket blir ett bakslag för feminismen, menar Connell. Idrott fungerar som ett slags symboliskt bevis på männens överlägsenhet och maskuliniteten uttrycks genom både kropp med synliga muskler och breda axlar och egenskaper som aggressivitet och tuffhet.

5.4 Normativ femininitet

Den normativa femininiteten är den kvinnliga motsvarigheten av en dominerande manlighet. Den är inte dominerande på så sätt att den står högst i kurs, den står fortfarande under den manliga hegemonin, men den utgör en norm som kvinnor förhåller sig till. Giddens (2009) kallar detta för den emphasized femininity, i fortsättningen översatt till den framhävda kvinnligheten, och beskriver denna femininitet som att kvinnor är medgörliga, anpassar sig till männens intresse, är omhändertagande och lever för sin familj. De är också konflikträdde och irrationella.

Svenska genusforskaren Fanny Ambjörnsson har utvecklat begreppet vidare genom att utgå från queerteorin. Queer står då inte bara för till exempel sexualitet och HBTQ-personer utan har en allmän betydelse i det som avviker från det normala. Just normaliteten, det ideala, finns alltid i förhållande till sin motsats och det är genom att identifiera avvikelserna som normer upptäcks. Hon har myntat uttrycket normativ femininitet, som i hennes avhandling om gymnasietjejer, kännetecknas av att vara *tolerant*, känna *empati* och ha *inlevelseförmåga* (Ambjörnsson 2003:57). I den offentliga miljön fann hon att kvinnan ska vara *kontrollerad*

och *måttfull*. Ambjörnsson menar också att den normativa kvinnan förväntades vara mer *ansvarstagande* och *mognare* än killarna. ”Medan killar antogs tänka mer på sig själva, förmodades tjejer vara mer inriktade på andra”(Ambjörnsson 2003:61).

Dessa traditionellt kvinnliga egenskaper kan hittas spåras tillbaka till 1700- och 1800-talet där passivitet och underlägsenhet mot mannen varit normen. Samtidigt hänvisar Ambjörnsson till senare studier som visar att mycket har förändrats för dagens kvinnor och i synnerhet i en skandinavisk kontext. Forskningen visade att kvinnor idag ska vara *självständiga*, *aktiva* och *karriärsdrivna*. Samtidigt ställs detta alltid i relation till mannen som ändå ska stå högst i rangordningen. På det här sättet menar Ambjörnsson är genusstrukturerna fortfarande kvar men görs osynliga då genusrollerna ”väljs”.

Den hegemoniska maskuliniteten och den normativa femininiteten kan ses som att de tillsammans upprätthåller den isärhållning som Hirdman teoretiserar kring. Genom att utveckla dessa två genuskonstruktioner till deras absoluta motsats förenklas strukturerna i samhället. Allt blir tydligare, rollerna distinkta, kategoriseringen skarp och man undviker gråzoner och tveksamheter.

5.5 Kvinnlig maskulinitet

Det finns dock forskare som lyfter blicken bort från denna dikotomi. Judith Butler till exempel menar att just idrottskvinnan utmanar de dominerande konstruktionerna av femininitet. Hon beskriver idrott som ”*on of the most dramatic ways in which (conflicting gender ideals) are staged and negotiated in the public sphere*” (Butler i Tolvhed 2015:229). Ett exempel är då förhållningssättet till kvinnokroppens slanka ideal förändrades i västvärlden när gymindustrin växte sig stor på 1980-talet. Nu kunde kvinnor ha muskler, även om de skulle vara slanka och inte bulliga som männen (Tolvhed 2015:231). Detta blev genomslaget för vad genusforskaren Halberstam (1998) kallar ”female masculinity”, i fortsättningen översatt till kvinnlig maskulinitet.

Halberstam (ibid.) går emot den binära könsuppdelningen – att de som inte är kvinnor är män och tvärtom. Istället för att beskriva vissa egenskaper som antingen kvinnliga eller manliga, undersöker hon istället begreppet maskulinitet utan hänsyn till biologiskt kön. ”*Masculinity, one must conclude, has been reserved for people with male bodies and has been actively denied to people with female bodies*” (Halberstam 1998:269). Den första erfarenheten gjorde hon just i samband med boxning då hon som ung flicka i England inte fick prova på boxning då det inte ansågs passande för en tjej.

Att män tar sig an mer feminina egenskaper har dock inte samma negativa klang, och hon exemplifierar med att det är lättare att tänka sig en man i rollen som mamma än en kvinna i rollen som pappa. Till och med kvinnor som faktiskt utmanar manliga normer vill inte befatta sig med sin egen maskulinitet. Till exempel menar Halberstam att kvinnor som utövar boxning blir hårdare ansatta än män och måste kompensera detta genom att förstärka sitt

kvinnliga kapital. Hon ger som ett exempel världsmästaren Fosteres Joseph kommentar *"I love romance and flowery dresses, too, but I'm asserting my femininity by being true to my nature"* (Halberstam 1998:270).

Halberstam menar att trots feminismen och queerrörelsen finns fortfarande en stark uppfattning om att maskulinitet hos kvinnor är fel, till och med motbjudande (Halberstam 1998:269). Även inom forskningen är kvinnlig maskulinitet underrepresenterad. Halberstam menar att detta visar på samhällsstrukturer som vill reservera maskulinitet till männen och att kvinnlig maskulinitet utgör ett hot mot den hegemoniska maskuliniteten.

5.6 Mediedramaturgi

I följande avsnitt kommer jag att utveckla begreppet mediedramaturgi då det används som ett verktyg för att förstå hur kvinnliga boxare framställs och porträtteras i pressen. I dagens samhälle finns information i överflöd och med det följer också brist på uppmärksamhet hos läsare och tittare. Därför har medierna utarbetat strategier för att locka till sig blickar och intresse igen, strategier som kan liknas med teaterns verktyglåda – mediedramaturgi. Det innebär förenklat att bygga en intressant historia. Till exempel får enskilda händelser plats i ett större sammanhang, konflikter premieras framför enighet och sensationella uttalanden får större utrymme än politisk korrekta uttalanden (Peterson 2014:106).

Peterson illustrerar detta med en studie gjord på norska medier som visar på ett tydligt mönster vad gäller skapandet av en berättelse. Några av dessa kommer jag att redovisa här.

1. Följetongen. Merparten av mediernas rapportering bygger på annan rapportering där händelser, ämnen och personer länkas samman över tid.
2. Strategiska aktörer. Medvetna aktörer kan själva använda medierna som ett verktyg för att synas och höras och påverka opinionen.
3. Medagerande media. I mediedramaturgin är medierna inte bara arenan utan också regissör och ibland aktör i spelet.
4. Konfliktfylld. Genom att reducera konflikter till två sidor skapas enkla schablonbilder som läsaren lätt känner igen, till exempel hjälte/skurk, makt/havare/folket.
5. Tre akter. Första akten i ett drama etablerar en konflikt, i den andra ageras konflikten ut och i den tredje görs utrymme för insikter.

Sammantaget kan dessa också beskrivas som tillspetsning, förenkling, polarisering, intensifiering och konkretisering, enligt den norska samhällsforskaren Hernes (Peterson 2014:107).

6 Metod

Studiens syfte är att undersöka hur kvinnliga boxare framställs i svensk press. För att svara på frågeställningarna görs en mindre, översiktlig kvantitativ innehållsanalys och därefter en kvalitativ innehållsanalys. Jag kommer dock att börja detta avsnitt med att presentera mitt studiematerial samt hur jag har valt att avgränsa omfånget.

6.1 Material och urval

Studien undersöker kvällstidningarna Aftonbladet och Expressen. Nästan var fjärde svensk, eller närmare bestämt 27 procent, läser dagligen en kvällstidning. Av dessa läser 20 procent online medan 7 procent läser pappersupplagan (Facht 2016). Även om kvällspressen har flest läsare online har jag valt att enbart undersöka pappersupplagor för att både begränsa omfånget men också för enkelhetens skull. Allt publicerat material från pappersupplagorna kan återfinnas i Mediearkivet/Retriever. Annan rapportering från kvällspressen såsom live-referat, webb-tv eller liknande har alltså inte tagits med i studien. Jag har valt att titta på samtliga delar i tidningarna men som det faller sig naturligt publiceras det mesta på sportdelen vilket ingår i huvudtidningen.

En innehållsanalys kan utgå från fler betydelsebärande enheter, som till exempel bilder, formgivning osv, men då omfånget i uppsatsen är begränsat kommer jag enbart att titta på det textuella innehållet, eller närmare bestämt rubrik, nedryckare samt ingress och brödtext. Då jag inte väljer bilder har jag valt att avstå från bildtexter som ofta används som en kommenterande text till bilden. Inte heller faktarutor ingår i det undersökta materialet.

Studien ämnar undersöka 2016 men då studien skrivs under 2016 kommer inte hela året att tas med, utan fram till den 23 november då denna del av studien genomfördes.

6.2 Kvantitativ innehållsanalys

Frågeställning 1 besvaras genom att undersöka hur *många* artiklar som skrivits om kvinnliga boxare i Aftonbladets och Expressens pappersupplaga under 2016 i jämförelse med artiklar om manliga boxare under samma period. Jag har använt den kvantitativa innehållsanalysen som ett verktyg för att översätta innehåll till frekvens och på så sätt kunna summera detta med siffror. Det är dock en enklare, översiktlig analys med syfte att ge underlag till den kvalitativa innehållsanalysen.

Undersökningen har gått till genom att använda sökordet "boxning" för att få fram material i Mediearkivet/Retriever. Detta ord också ger träffar på till exempel MMA och andra kampsporter. Boxning kan tyckas räknas in under kampsport men de har olika historik och tillhör olika förbund. Då studien undersöker enbart boxning och inte kampsporter generellt har jag valt att räkna bort dessa i studien.

Studien tar inte med noteringar om resultat eller när en boxare nämns i listor eller liknande, utan enbart artiklar och kommenterande krönikor som uteslutande handlar om boxning eller om en boxare skildras i andra sammanhang men ändå i egenskap av boxare. Jag kommer att räkna från notisstorlek och uppåt. Att en notis kommer med i tidningen visar på att det anses ha nyhetsvärde även om utrymmet är begränsat.

Då boxningslegenden Muhammad Ali avled under 2016 ställdes jag inför ett beslut att räkna med eller inte räkna med dessa artiklar. Studien undersöker representationen av kvinnliga boxare, underförstått levande personer, och för att göra en korrekt jämförelse med representationen av männens representation har artiklar om avlidna valts bort i undersökningen. Muhammad Alis verk bör ses i kontexten av det samhälle han levde i då.

6.3 Kvalitativ innehållsanalys

Det andra steget redogör för *hur* de kvinnliga boxarna framställs i artiklarna genom en kvalitativ innehållsanalys. På detta sätt kan jag på ett djupare plan undersöka innehållet i artiklarna. Esaiasson et al (2002) menar att det finns två huvudtyper inom textanalys; att *systematisera* innehållet och/eller att *kritiskt granska* innehållet. Systematiserande undersökningar kan vara att klargöra tankestrukturen, logiskt ordna innehållet eller att klassificera innehållet. Kritiskt granskande textanalys innebär att bland annat att undersöka om innehållet svarar på givna normer och avslöja ideologierna bakom texten.

Den här studien ämnar att i första hand systematisera innehållet för att förtydliga representationen av kvinnliga boxare i text. Jag kommer dock i analysdelen jämföra representationen med de givna normer som finns vilket gör att studien även får en nivå av kritiskt granskande.

Systematiseringen görs genom att använda den kvalitativa metoden etnografisk innehållsanalys, ECA. All kvalitativ forskning bygger på tolkning och reflektion och det är viktigt att forskaren redovisar hur hen arbetat för att ge studien god kvalitet. ECA innebär att författaren ställer frågor till undersökningsmaterialet och inte behöver ha en färdig hypotes innan undersökningen börjar. Metoden innebär att forskaren först läser in sig på teorier i ämnet, väljer ut sina analysenheter och gör en provanalys av dessa. Därefter konstruerar man ett protokoll med frågor som man i första hand testat på materialet och reviderar, både en eller flera gånger om det behövs. Därefter genomförs datainsamling, analys, jämförelse och kategorisering (Altheide 1996).

Mina frågor till materialet kan kopplas till fyra teman (för frågorna i studien, se bilaga 1):

- Vilka inre egenskaper/personlighetsdrag framkommer?
- Hur framställs boxarnas kropp och utseende?
- Hur framställs deras idrottsliga framgångar?
- Hur framställs de i relation till familj och andra relationer?

Genom att besvara frågorna genom texten skapas en överblick över samtliga artiklar som gör att jag kan hitta generella mönster och avvikelser inom representationen. Därefter presenteras dessa med citat och utdrag ur artiklarna. Jag har strävat efter att vara tydlig i tolkningarna och reflektionerna.

6.4 Konsekvenser av metodval

All kvalitativ analys innebär ett tolkningsmoment. Som boxningsintresserad och tidigare tävlande i boxning har jag en förförståelse av boxning och har även träffat de personerna som nämns i artiklarna. Jag har även arbetat i cirka 7 år på kvällstidningar, dock inte på sportredaktionen, men har en viss insikt i hur mediedramaturgin arbetar. Det finns en uppenbar risk att min förförståelse färgar mina tolkningar, samtidigt anser jag att det är först när man tycker att ämnet är genuint intressant som man kan ge materialet den uppmärksamhet som krävs för en väl genomförd studie. Mitt mål är därför att läsa med neutrala ögon, vara öppen för vad materialet kommer att visa och enbart låta min förförståelse påverka intresset för ämnet och inte tolkning av materialet.

Genom att endast söka i tidningarnas pappersupplagor blir sökningen begränsad och studien täcker egentligen inte kvällstidningarnas samlade representation utan enbart en del. Studien tar till exempel inte hänsyn till annan rapportering från kvällstidningarnas sida såsom webb-tv eller annan webbrapportering som liverferat från matcher för att nämna något. Hela representationen blir därmed inte synlig vilket är en nackdel. Som tidigare nämnts läser 20 procent tidningen online medan bara 7 procent läser pappersupplagan (Facht, 2016). Det skulle dock vara för omfattande att även undersöka det digitala materialet.

Jag finner också svaghet i att undersöka Mediearkivet och inte fysiska papperstidningar. Detta gör att hela analysen är baserad på artiklarna kategoriseras rätt. Om det görs hos tidningarna själva eller i Mediearkivet vet jag dock inte. Till exempel verkar det vara oklart i Expressen om sportartiklar ingår i huvudtidningen eller i Expressen Sport.

Att studien också väljer att undersöka rapportering av levande personer gör att fördelningen av män och kvinnor som faktiskt representeras i tidningarna blir skev. Läsarna får egentligen ta emot större material som kopplar boxning med män då det är manliga boxare som har avlidit. Jag anser dock att det är rapporteringen av levande personer som bäst skildrar den diskurs som boxningen figurerar inom. Det kan finnas en tendens till att beskrivningar av det förgångna präglas av sentimentalitet och påverkas av den tidsmässiga aspekten. Levande och aktiva personer skildras i detta ögonblick, i denna tid, och blir en bättre referens till vilka värderingsramar som präglar den tiden.

Representationen hade dessutom sett annorlunda ut om jag valt att ta ett större grepp och tittat på kampsport överlag, inklusive mixed martial arts, förkortat MMA, samt thaiboxning och liknande. Boxning och kampsport har olika historiska bakgrunder och tillhör olika förbund

och jag har valt att begränsa mig till enbart boxning. Då Sverige har flera aktiva inom MMA, som till exempel Alexander Gustafsson som under året blivit flitigt omskriven, kan man tänka sig att resultatet hade varit övervägande del manlig representation.

Det är också möjligt att om jag hade gjort en direkt jämförelse mellan artiklar om manliga boxare och kvinnliga boxare kan jag tydligare ha sett skillnaderna mellan hur män och kvinnor presenteras. Nu undersöker jag enbart artiklar med i huvudsak kvinnor och jämför med tidigare studier, vilket på ett sätt begränsar studien.

6.5 Giltighet och tillförlitlighet

En kvalitativ metod innebär att forskaren tolkar ett manifest innehåll. Tolkningen har nackdelen att det inte anses helt objektivt men man kan samtidigt inte hitta mening utan att tolka (Ekström och Larsson 2010). Dock får inte den egna förståelsen prägla resultatet utan alla slutsatser måste vara grundade och välargumenterade för. Det innebär att studien måste ha en hög grad av giltighet och tillförlitlighet. Larsson och Ekström sammanfattar dessa parametrar på följande sätt: "Ett argument har giltighet om det har med saken att göra. Tillförlitligt är det om uppgifterna som anges är riktiga" (Ekström och Larsson 2010:16).

Låt oss då överföra dessa tankar på den här studien. Har argumenten jag presenterar med saken, det vill säga hur kvinnliga boxare framställs i press, något att göra? Det anser jag att de har. Argumenten, det vill säga de slutsatser jag presenterar i resultatdelen, kopplar an till tidigare forskning om samma fråga. De belyser aspekter av framställning i media som är och har varit problematiska. Giltigheten bör därmed vara god. Vad gäller tillförlitlighet, det vill säga om uppgifterna som anges är riktiga, anser jag också stämna. Jag visar empiriska resultat och alla citat som används för att belysa slutsatserna går att kontrollera.

Det som är studiens svaghet är generaliserbarheten, vilket är vanligt för empiriska fallstudier med kvalitativ metod. Forskning har som mål att presentera resultat som kan appliceras på ett större sammanhang. Där är kvantitativa metoder med statistiskt säkerställda resultat en god utgångspunkt. Vad gäller studier som tittar på en mindre och mer avgränsat område är det desto svårare. Jag gör dock inga anspråk på att generalisera hur kvinnor framställs överlag inom sportjournalistik, utan studien gäller enbart under detta år inom denna specifika idrottsgren. Det kan dock ses som ett bidrag till ett större forskningssammanhang.

7 Resultat och analys

Följande avsnitt inleds med en tabellöversikt över hur *ofta* kvinnliga boxare respektive manliga boxare figurerar pressen under 2016, därefter svarar jag på frågeställningen om *hur* de framställs genom att kategorisera innehållet i fyra delar.

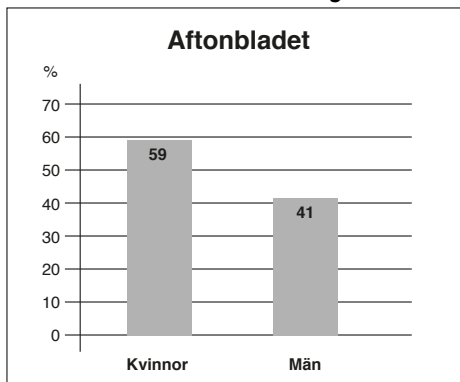
7.1 Den kvantitativa undersökningen

En första sökning på ordet ”boxning” gav 108 respektive 110 träffar i Aftonbladet och Expressen. Av dessa sorterade jag bort listor mm som jag förklarat i metodavsnittet.

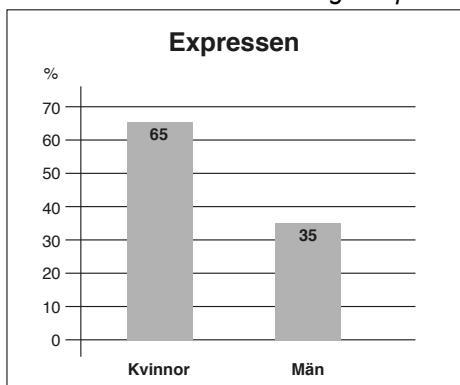
I Aftonbladet och Expressen återfanns då 45 respektive 48 artiklar som innehöll boxning eller en boxare. Dessa fanns i majoritet på de avdelningar som kategoriserades som *generell* eller *sport* medan enstaka artiklar återfanns på *nöje*- samt *kultursidorna*. Av materialet skildrade både Aftonbladet och Expressen 8 stycken vardera om bortgångna boxare.

Om man räknar bort artiklarna om avlidna boxare och enbart undersöker representation med levande personer återstår 37 artiklar i Aftonbladet och 40 artiklar i Expressen återstod. Av dessa består 22 artiklar i Aftonbladet och 26 artiklar i Expressen i huvudsak av kvinnliga boxare. Överfört till procent fördelar sig det sig på 59 procent kvinnor och 41 procent män i Aftonbladet, samt 65 procent kvinnor och 35 procent män i Expressen.

Tabell 1: Artiklar om boxning i Aftonbladet 2016 fördelat på kvinnliga resp. manliga boxare

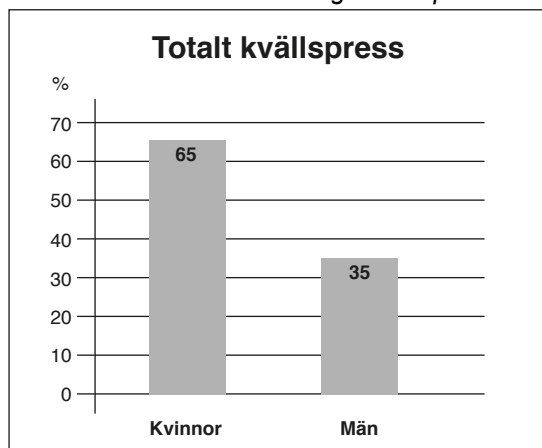

Tabell 2: Artiklar om boxning i Expressen 2016 fördelat på kvinnliga resp. manliga boxare

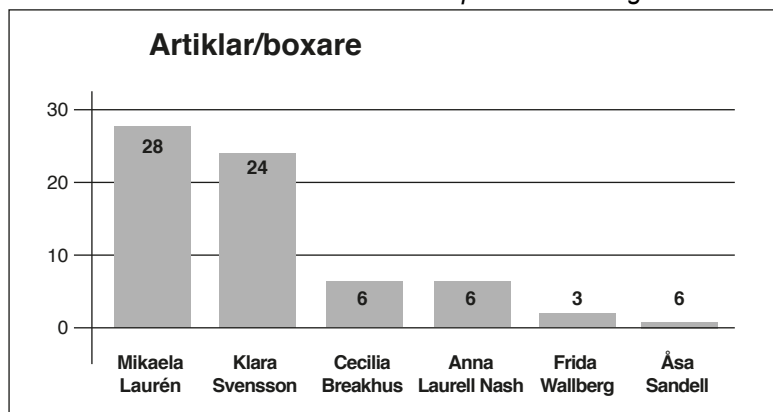
Som tabellerna visade var överrepresenterade i både Aftonbladet och Expressen under 2016 och allra tydligast var detta i Expressen. Totalt ser fördelningen ut på följande sätt:

Tabell 3: Artiklar om boxning i kvällspressen totalt 2016 fördelat på kvinnliga resp. manliga boxare

Sammantaget innehåller materialet 77 artiklar om boxning. Dessa fördelar sig på att innehålla 65 procent, eller 48 artiklar, om kvinnor, och 35 procent, eller 29 artiklar, om män. Av artiklarna om kvinnlig boxning eller kvinnliga boxare beskriver dessa bara ett begränsat antal personer; de aktiva proffsboxarna Mikaela Laurén och Klara Svensson, de tidigare aktiva proffsboxarna Frida Wallberg och Åsa Sandell samt den då aktiva amatörboxaren Anna Laurell Nash. Även den norska världsmästaren Cecilia Breakhus nämns. Tabellen nedan visar hur utrymmet fördelar sig mellan dessa kvinnliga.

Tabell 4: Antal artiklar som skildrar respektive kvinnliga boxare

Vissa boxare förekommer i samma artiklar, framför allt Laurén och Svensson. Det är tydligt att det är proffsboxarna som genererat störst intresse hos kvällspressen. Enbart sex artiklar skildrar amatörboxaren Anna Laurell Nash medan övriga 71 skildrar aktiva och inaktiva proffsboxare. Till exempel skildras inte amatör-SM eller liknande utan majoriteten av artiklarna vinklas på professionella boxare och boxning.

Den översiktliga kvantitativa innehållsanalysen visar ändå tydligt att det finns en övervikt för kvinnlig representation inom boxning. Av totalt 77 artiklar handlar 48 av dessa, eller 65 procent, om kvinnlig boxning alternativt kvinnliga boxare. Detta resultat går emot tidigare forskning som visar att män i högre grad är mer omskrivna än kvinnor inom sportjournalistiken. En av de senaste studierna kring detta visade att 19 procent av innehållet i svensk sportjournalistik skildrar i huvudsak kvinnor. Det är dock ingen jämförelse mellan områden, men en annan studie visade att det är de idrotter som anses mest feminina som får mest uppmärksamhet (Davis och Tuggle 2012).

Man skulle kunna tänka att det beror på att vi har fler duktiga kvinnliga boxare än män, men vi har många framgångsrika män i Sverige inklusive en världsmästare, Badou Jack. Det har dock inte under året varit en match mellan två svenska manliga profiler vilket mycket troligt har påverkat resultatet. Hade två kända manliga boxningsprofiler möts hade rapporteringen troligen sett annorlunda ut. Detta visas av hur många artiklar boxarna figurerar i. Laurén och Svensson har varit mest omskrivna och det är dessa två svenskar som har möts i ringen i år.

7.2 Den kvalitativa undersökningen

Här följer resultaten av de frågor jag ställde till materialet i min ECA-undersökning. Kapitlet inleds med generella mönster av vilka egenskaper som mest är synliga i texterna och följs av hur kropp och utseende beskrivs i artiklarna. Därefter presenteras jag hur de kvinnliga boxarna framställs ur ett idrottsligt perspektiv samt hur de kopplas samman med relationer och familj. Återkommande mönster exemplifieras med utdrag ur artiklarna och avsnittet avslutas med en sammanfattande analys.

7.2.1 Egenskaper

Genom att söka efter egenskaper som framträder i artiklarna blir det tydligare vilka genuskonstruktioner som skapas. Materialet i studien visar att det finns ett par egenskaper som framträder generellt. En av dessa är att framställs boxarna som *orädda*. Klara Svensson, som till slut vann matchen mot Laurén, fick då en så kallad titelmatch mot den obesegrade norska världsmästaren Cecilia Breakhus, också utsedd till damboxningens bästa boxare kilo för kilo. Något som man skulle kunna tänka sig innebär stor press. Svensson åkte till Norge för att se Breakhus på plats när världsmästaren försvarade sina titlar mot en fransyska. Fransyskan förlorade redan i andra rondan.

“Femfaldiga världsmästaren Cecilia Breakhus behövde bara tre minuter och fem sekunder för att avgöra mot Anne Sophie Mathis inför drygt 10 000 jublande norrmän.

– Jag blev inte avskräckt utan är mer självsäker efter att ha sett detta live. Jag känner mig mer viss om min egen vinstchans mot henne, säger Klara Svensson.” (Aftonbladet 2 oktober 2016)

“Om hennes närvaro fick Braekhus att darra är tveksamt men Klara Svensson har visat att hon är redo för vad som kommer bli hennes absolut tuffaste match i karriären. Och att hon åtminstone inte just nu räds norskan.” (Expressen 2 oktober 2016)

Svensson visar att hon, även då hon sett Braekhus vinna överlägset, har blivit än mer övertygad om en eventuell vinst. Både uttalandet, men även handlingen att vara på plats för att se matchen som ägde rum i Norge, kan betraktas som att hon inte räds matchen. Som med många uttalanden till pressen kan man tänka sig att det är ett strategiskt uttalande, men samtidigt visar skapas en medierepresentation av Svensson som orädd för både boxaren och situationen. Även Laurén har gjort liknande saker som kan tolkas som att hon är allt annat än rädd. Bland annat att hon hällde vatten på sin motståndare och sprayade myggspray på en annan inför pressuppdådet.

Denna egenskap ligger nära en annan egenskap som förekommer flitigt i texterna, nämligen *självförtroende*. Flertalet av artiklarna skildrar ordkriget mellan Svensson och Laurén och deras uttalanden präglas av formuleringar som kan tolkas som att de har gott självförtroende. Detta är dock någonting som har trappats upp under året, åtminstone från en av boxarna. I början av året pratade Svensson om att hon *tror* att hon kommer vinna (Expressen 23 april 2016) till att hon kommer att *krossa* sin motståndare (Expressen 28 juni 2016). Olika motståndare men ändå en avsevärd skillnad i ordval.

*“– Jag har aldrig velat vinna en match så mycket som jag vill vinna den här. Och jag kommer att träna hårdare än någonsin för den, säger Mikaela Laurén när SPORT-Expressen träffar henne befinner sig på ett fyra veckor långt träningsläger.
– Jag kommer att vara oslagbar när jag kommer tillbaka.” (Expressen 31 augusti 2016).*

“Hon (Svensson) är skolad, har alla vapen utom möjligen ett blixtrande knockoutslag och, det är viktigt – hon har aldrig känts så laddad och förberedd som hon är inför den här prestigematchen. När jag har suttit och pratat med Klara har jag slagits av hennes självsäkerhet och koncentration som är så mycket mer påtaglig än jag upplevt den tidigare.” (Aftonbladet 10 september)

*”Svensson var bättre i allt under de tio ronderna.
Och när Mikaela Laurén med en stor blåtira på ena ögat, hängde med huvudet efter matchen och erkände att hon inte alls räckte till, såg Klara Svensson oförskämt pigg ut och strålade av självförtroende.
Jag tror det är självförtroendet, Svenssons starka psyke och förmåga att prestera under stor press är det som talar för svenskan.” (Expressen 2 oktober 2016)*

Självförtroende kan också tolkas in i att man inte förringar sina prestationer utan framhäver dem. Det görs bland annat i en intervju med Anna Laurell Nash.

“2006 hade jag haft några fantastiska år, och hade i princip vunnit allt man kan vinna. (...) Jag bara vann och vann och vann, och var högst upp på karriärstegen. (...) Jag gjorde en rekordcomeback. Jag tränade i princip ett halvår, gick en match, var med på EM och vann EM-guld. Det var en fantastisk resa tillbaka då för jag fick känna en enorm glädje över att jag var frisk. Jag kände mig som superwoman.” (Expressen 17 juni 2016)

Dessa självstärkande uttalanden ger intryck av idrottskvinnor som kan stå emot press utifrån och även inre prestationskrav. Att ha självförtroende tycks inte gå ihop med principen om ”den duktiga flickan”. I uttalanden i artiklarna framgår det att vissa boxare ta avstånd från detta, som att den duktiga flickan bara är duktig på så sätt att hon behagar andra men inte sig själv. Både Sandell och Laurén vill komma ifrån detta.

*”Boxningen var ditt allt i flera år – vad var det som lockade?
– Innan jag testade att boxas var jag en duktig flicka som brydde mig mycket om vad andra tycker. Jag velade och tänkte och vågade inte så mycket. Det har jag lyckats vända, och där har boxningen spelat stor roll. Jag kan verkligen inte behaga alla.” (Aftonbladet 31 januari)*

”– Alla kan inte tycka om en, om man inte är en Kalla eller Carolina Klüft, helylle och jättesvensk. Jag vill inte vara en sån person och jag är inte en sån person. Jag är ingen helyllemänniska. Har alltid varit annorlunda och vågat ta plats (...)” (Laurén i Aftonbladet 1 augusti 2016)

Laurén talar om ”helylle” som något hon inte vill vara. Detta påminner också om delar i att vara en ”duktig flicka”, till exempel att göra det som förväntas av en och inte framhäva sig själv. Sandell ser boxningen som ett medel mot detta, att det i boxningens principer inte går att tillgodose andra utan det gäller att agera och märkas.

En annan egenskap eller personlighetsdrag som är framträdande i artiklarna i Expressen och Aftonbladet är att **konfliktsökande**. Detta resultat kan tänkas bero på att merparten av artiklarna under året innehåller en konfliktupptrappning mellan Laurén och Svensson. Av de övriga boxarna finns inga konflikter beskrivna. Men det så kallade ordkriget mellan Laurén och Svensson tar avsevärt utrymme i artiklarna.

“Mikaela Laurén hällde vatten på Ivana Habazin under invägningen av Hovetgalan. Hon möttes av stor kritik – framför allt från stallkamraten

*Klara Svensson. Svensson svarade med att ställa sig i kroatiskans ringhörna under matchen, och efteråt brakade ett stort bråk loss i Viasats studio.
– Folk slickar din röv, jag tycker det är disrespect. Du är en dålig förebild, sa Svensson.” (Aftonbladet 28 juni 2016)*

Detta kan tolkas gå hand i hand med **aggression**, även om det ytterst kan tillskrivas en av boxarna, Mikaela Laurén. Detta kan mycket väl gälla samtliga boxare men det är framför allt Laurén som formulerar sig på så sätt att man kan tolka det som aggression. Då Laurén tar störst plats i rapporteringen (se tabell 1.4) så får också denna egenskap utrymme.

“Det spelar ingen roll att hon legat på gymmet och tränat styrka stenhårt, för hon kommer ändå inte upp i min nivå. Hon kommer att försöka boxas väldigt tekniskt, slänga iväg en jabb och springa runt. Jag kommer få jaga henne och försöka få tag på henne för att kunna slå ner henne med min styrka. Jag ska låta nävarna tala” (Expressen 20 september 2016).

*“Mikaela Laurén förbereder sig maximalt inför fajten mot Klara Svensson (...) Att Svensson också förbereder sig skrämmer henne inte.
– Hennes taktik och hur förberedd hon är har ingen som helst betydelse, det skiter jag i. Vad hon gör så kommer hon inte vara redo för mig.
– Jag önskar att jag hade kunnat sitta bredvid och se på och bara njuta av showen när jag slår ner Klara.” (Expressen 31 augusti 2016).*

Laurén är dock medveten om att detta uppenbarligen provocerar, trots att det kan tänkas vara en central del av boxningen.

“I Sverige får man inte svära i tv, som jag gjorde. Man får inte vara annorlunda, arg, kaxig, ta plats. Jag gjorde allt man inte fick göra och sen satt jag och sa att jag ville täppa igen käften på henne. Det får man inte heller säga, i Sverige är det fult.” (Aftonbladet 1 augusti)

Övriga boxare pratar inte i sådana termer som kan tolkas som att de drivs av aggression eller att denna egenskap kan vara viktig i ringen. När de formulerar sig kring själva matchsituationen som de facto går ut på att slå sin motståndare använder de uttryck som *att mötas i ringen* och *göra upp i ringen*. Det är generellt mer neutrala ordval som inte har samma associationer som Lauréns uttalanden.

Även i rubriksättningen i Aftonbladet och Expressen anas en aggressiv ton. För- och efterleden i rubrikkonstruktionerna inför matchen mellan Svensson och Laurén på Hovet kan spåras till det militära, som till exempel *slaget*, *kriget*, *explodera*, eller allmänt laddade ord, som till exempel *hat* och *spöa skiten*.

Rubrik: *Nu är det slutsnacket*. Underrubrik: *Slaget om Sverige: – Vakter på invägningen – Slog rivalen på rumpan – Ska låta nävarna tala*
(Expressen 10 september 2016)

Rubrik: *Jag är champ – jag ska unna mig en rolex* Underrubrik: *Sveriges bad girl lovar att spöa skiten ur den ”goda” ärkerivalen* (Aftonbladet 1 augusti 2016)

Rubrik: *Psykkriget i gång inför svenskmötet: ”Slår inte hårdare än en mygga...”*
(Expressen 29 juni 2016)

Rubrik: *Klart: Blir en hatfight* (Aftonbladet 28 juni 2016)

Rubrik: *Galna galan*. Underrubrik: *Klassisk uppbyggnad av förväntningarna innan hatet exploderar i ringen* (Aftonbladet 24 april 2016)

Rubrik: *Ordkriget: ”Skönt att få slut på snackandet”* (Aftonbladet 24 april 2016)

Den här aggressionen tycks fungera som brännved för medierna. För att tydliggöra detta kan vi titta närmare på den första rubriken. Det tillkallades extra säkerhetspersonal inför invägningen mellan Svensson och Laurén men dessa behövde aldrig ingripa. Det blir ändå en del av artikeln och även en nedtryckare/underrubrik (Aftonbladet 10 september).

Studien visar dock att aggression och konfliktsökande framför allt kopplas till proffsboxarna. I de tre artiklarna om amatörboxaren Laurell Nash finns inget konfliktfyllt. Det blir därmed naturligt att dra slutsatsen att en konflikt blir en källa till medial uppmärksamhet, något som kan vara viktigt för professionella boxare där publikintäkter och mediebevakning kan tänkas vara en del av branschen. Något som journalisten Stefan Alfelt bekräftar genom följande kommentar:

“Aldrig tidigare har det skapats ett sådant intresse för en match mellan två kvinnliga boxare. Aldrig över huvud taget har motsvarande intresse skapats för en duell mellan två kvinnliga idrottsutövare över huvud taget i Sverige. Ett intresse skapat med proffsboxningens mest klassiska verktyg. Hat.”
(Aftonbladet 10 september 2016)

Sammantaget visar medierepresentationen att kvinnorna framstår som allt annat än de typiskt feminina egenskaperna att vara konflikträdd, medgörlig och kontrollerad. Rapporteringen i kvällspressen framställer dem med mer manliga attribut, såsom konfliktsökande och orädda och med inslag av aggression. Hur pass genuint detta är eller om det är en del av proffsboxningens spel blir inte tydligt för läsaren. Det som blir tydligt är dock en helt annan mediebild än brukligt av kvinnliga idrottare.

Samtidigt finns inslag av egenskaper, som till exempel medgörlig, rädd att säga ifrån och lågmäld, som går tvärt emot de maskulina egenskaperna. I en längre intervju med den tidigare världsmästaren Frida Wallberg framstår hon som **medgörlig** alternativt **konflikträdd** i relationer med män, vilket också rubriken ”*Helst hade jag velat be dem dra åt helvete*” tangerar.

”I boken skriver Wallberg: ’Det var en affärsmässig relation på ytan och sedan en desperat jakt – sms, telefonsamtal, presenter – efter en privat relation när ingen annan såg på. Minst av allt deras fruar och flickvänner. Jag visste inte hur jag skulle hantera dem. Helst villa jag bara avbryta avtalen. Men jag behövde pengarna. Jag valde att hålla en god min. Jag äcklades av att inte kunna satsa på min sport utan att någon man skulle blanda in en massa känslor och relationsskit.’
(Expressen 6 november 2016)

När Frida beskriver sig själv förstår man dock att hon uppfattar sig själv som målmedveten och fokuserad, och att hon gjorde vad som krävdes för att kunna uppfylla de yrkesmässiga målen. Samtidigt är det närmare till hands att tolka uttalanden och artikeln som att hon hellre rättade sig i ledet än att säga stopp.

Man skulle också kunna läsa in egenskaper i valet av proffsboxarnas smeknamn. Svensson, Laurén och Breakhus kallar sig för *Swedish Princess*, *Nordic Queen* och *First Lady*. Prinsessa, drottning och dam är alla kopplade till **måttfullhet**, **kontroll** och framför allt betonar de boxarnas **femininitet**. Gemensamt är också att de står för att regera. Dock används dessa epitet sparsamt i artiklarna. Överlag presenteras boxarna med efternamn, med för- och efternamn och ibland enbart förnamn. Det finns dock vissa tillfällen som deras smeknamn används som ett dramaturgiskt verktyg. Under rubriken ”Tronskiftet” återfinns denna ingress:

”Drottningen har abdikerat. Klara Svensson, 28, tvingade fram det. ’The Swedish princess’ sitter nu högst på tronen.” (Expressen 11 september)

Det skulle kunna tänkas att dessa valda smeknamn är ett verktyg hos boxarna för att förstärka sin femininitet. Sporten anses vara en av de mest maskulina idrotterna och då kan de kvinnliga egenheterna naggas i kanten. Genom namnet kan dock boxarna förstärka sin kvinnliga sida i en arena/situation som inte ger stort utrymme till femininitet.

Avslutningsvis skapar både uttalanden och handlingar en bild där typiskt maskulina egenskaperna tar större plats än de som kan kategoriseras som typiskt feminina, även om det finns inslag som används för att förstärka sin femininitet.

7.2.2 Kropp och utseende

Som tidigare forskning visat beskrivs kvinnor ofta utifrån kropp och utseende (Wanneberg 2011; Jarlbro 2011b). I materialet till denna studie hittade jag generellt färre beskrivningar än förväntat. När kroppen väl kommer på tal i texterna är det framför allt i form av att boxarna är *starka* och *muskulösa*, både i egna citat från boxarna samt i indirekt anföring.

“– Klara har tränat stenhårt på gymmet för att kunna bygga på sig muskler. Hon har kunnat äta och må bra, medan jag har försökt gå ner lite i fett. (...) Jag tror det här egentligen är den viktklass vi båda borde boxas i, säger Laurén.

– För min del som har längden och räckvidden har det varit sjukt tacksam att bara käka, jag känner mig starkare och har lagt på mig på rätt sätt’, säger Klara Svensson.” (Expressen 10 september)

“Kvinnor kan. Kvinnor kan slå fruktansvärt hårt. Det ska vi ha fullständigt klart för oss när allt har stökats över. I kväll handlar det om en match där någon eller förmodligen bägge kommer att få rejält ont.

Laurén är stark. Svensson skolad. Det är två svenska boxare i absoluta världsklass som möts och jag vill egentligen inte gissa vem som ska vinna.” (Aftonbladet 10 september 2016)

”– Mikaela ska kanske tänka rent matematiskt. I en boxningsring handlar det om vem som träffar med mest slag. Tror inte man ska undervärdera det. Hon har alltid varit känd för att vara uthållig och fysisk stark men det är jag också och jag tror nog att hon kommer att förstå det den tionde.” (Aftonbladet 24 juli 2016)

Citaten från boxarna handlar bland annat om fysisk styrka, något som kan tänkas vara en del av uppbyggnaden inför matchen. Att visa att man är stark tycks vara en del av psykologiska spelet. Samtidigt tas boxarnas fysiska kapacitet även upp i indirekt anföring, av skribenten/journalisten själv, och kommenteras som ett slags verktyg som kan användas i ringen. Av alla fysiska egenskaper tycks denna vara den mest väsentliga i sammanhanget. Det blir tydligt att boxning och att vara en bra boxare kopplas till styrka, något som anses vara ett typiskt manligt attribut.

Samtidigt vittnar Frida Wallberg om ett stort fokus på kvinnliga boxares kroppar på ett sätt som inte antyder styrka utan ett *sexualiserande* sätt. I en bok skildras den sexism som hon utsattes för under hennes aktiva karriär, vilket också resulterade i artiklar i Aftonbladet och Expressen under året. Frida berättar att kvinnliga boxare sågs som ”smycken att visa upp inför herrmatcher” och att hennes proffsdebut marknadsfördes med avklädda bilder.

“Hon vande sig tidigt vid att främst träna med män, men hade förhoppningar om att idrotten skulle ske på lika villkor. Verkligheten blev en annan. Fokuseringen på sexistisk marknadsföring och rondflickor i boxningsringen fick Frida Wallberg att vilja spy.”
(Expressen 6 november 2016)

Rondflickorna finns kvar även idag, visar följande citat:

“– Det (rondflickor och rondpojkar) är okej eftersom det görs med glimten i ögat. Det tillhör boxningen. Det har alltid varit att någon glider in. Men jag hade inte haft emot om en kille glidit in med kostym. Det handlar om att när en tjej boxar ska det vara killar. Och varför kan det inte vara killar som går när killar boxas? Varför måste det vara en tjej? Varför måste bara tjejer målas ut som sexobjekt?” (Laurén i Expressen 23 april 2016)

Det är enbart i proffsboxning, och i de så kallade huvudmatcherna, som de så kallade rondflickorna figurerar. De är ofta lättklädda, smala kvinnor som visar med en nummerskylt vilken rond som ska komma. Proffsboxningen tycks därmed ha en fascination för den normativt kvinnliga kroppen. Kvinnorna går mellan ronderna oavsett om det är kvinnor eller män som boxas. Laurén gjorde under året en markering genom att kräva manliga rondpojkar till sin match i april. Här blir alltså kroppen i fokus, men inte boxarnas kroppar.

“– Jag står upp för alla andra kvinnor ner jag sätter ner foten och ställer lite krav och visar dels att jag är stark som kvinna och ställer krav, men också ser till så att tjejer får något att titta på. Det ska inte bara vara kvinnor som är sexobjekt. Jag tycker det är viktigt att vi tjejer får killar som glider omkring.” (Laurén i Expressen 23 april 2016)

Oavsett vilket kön som visar upp sig i ronderna förknippas idrotten med denna exponering av kroppar. Detta gäller dock enbart proffsboxningen och berör inte amatörboxning överhuvudtaget.

Vikten är ett ämne som framför allt tas upp i samband med att boxarnas vägs in, vilket blir naturligt då boxningen är uppdelade i viktklasser. Inom proffsboxning bjuds pressen in till invägningen, vilket inte sker i amatörboxning. Vikten blir på så sätt en central del av boxningen.

“Laurén behöver gå ner ett par kilo, Svensson upp något. Det är ingen stor sak för boxare som är vana att både deffa och lägga på sig om det behövs.”
(Expressen 24 april 2016)

“Vid invägningen i fredags skilde det bara 300 gram dem emellan. Vågen visade på 65,5 kilo för Klara Svensson medan Mikaela Laurén vägde 65,8.

I kväll vägde Klara Svenssons tyngst i ringen.” (Expressen 11 september 2016)

Vikten förekommer regelbundet i de artiklarna som skildrar Svensson/Laurén – men inte på det sätt som vi kanske är vana vid när det handlar om medierepresentation av kvinnor. Vikt tycks inte vara laddat med skönhetsnormer utan ses som något funktionellt – ett slags verktyg som gör matcherna möjliga eller inte möjliga. Då de nämnda idrottarna boxas i olika viktklasser och den ena har gått upp i vikt och den andra gått ner i vikt för att mötas blir siffrorna på vågen viktiga för att överhuvudtaget kunna mötas. Samtidigt verkar det finnas ett stort intresse för just invägningarna inför matcherna, där boxarna visar upp sig i ofta väldigt lite kläder, såväl män som kvinnor. Något som kan förklaras med att kläder lägger på vikt på vägen men uppfattningen blir att invägningen blir en uppvisning av kroppar, en slags show innan styrkemätningen i ringen.

Vad gäller **stil** skiljer det sig åt mellan artiklarna. Merparten har inga beskrivningar om stil och utseende. De som framför allt kommenteras är Laurén och Svensson, till synes för att illustrera hur olika boxarna framställer sig själv.

“När Svensson kom till en av veckans alla pressträffar var det i krittstrecsrandig kavaj, vit topp och med en smal guldlänk runt halsen. Laurén antrade samma lokal i en t-shirt med avklippta ärmar och ett Rockytryck över bröstet.” (Expressen 10 september 2016)

“Det blonda håret faller fritt efter snabbduschen men luggen hålls borta från ögonen av en knut. Mörka solglasögon. En svensk prinsessa i Danmark. Klara Svensson är själva sinnebilden av den goda halvan i proffsboxningens eviga svart- eller vittdramaturgi inför stora matcher.” (Aftonbladet 24 juli 2016)

Det upplevs som att kläderna används som ett sätt att befästa positioner av boxarna själva och att dessa är kopplade med vissa egenskaper. Svenssons kavaj konnoterar en proper, sval person medan Lauréns avklippta t-shirt signalerar uppkäftighet. Detta är journalisterna inte sena på att införliva i beskrivningarna om boxarna och används för att förstärka eller skapa motsättning mellan dem. Kläderna blir på så sätt symboler för olikhet.

Att använda kontraster i artiklarna är ett återkommande grepp i samband med boxarnas **utseende**. Inte på så sätt att det görs skillnad mellan dem men att det används kontrast mellan det som upplevs feminint och det som upplevs maskulint. Följande stycke får illustrera detta:

“Klara Svensson kom till matchen som underdog, med mindre rutin och en kortare meritlista ägde Hovet. När de tio stenhårda ronderna var över stod Klara Svensson där som

*segrare, de blonda flätorna hade fått färg av blod.
Mikaela Lauréns blod. Blodstänk som sa allt, det här var Klara Svenssons
match från start till slut.” (Expressen 11 september 2016).*

De blonda flätorna kan ses som ett typiskt kvinnligt attribut. Just en fläta ger föreställning om barnslighet, oskuldsfullhet osv. Detta kontrasteras här med något okvinnligt – blod. Flätorna blir blodiga och nedsmutsade och det är något farligt som händer. Efterföljande mening gör det än mer okvinnligt. Det är inte tjejen med de blodiga flätorna som har skadats utan hon som de facto har orsakat skadan på en annan. Det är alltså inte hennes blod.

Ytterligare ett exempel på hur kvinnliga attribut används i kontrast med de våldsamma inslagen i sporten är ett utdrag ur en artikel som publicerades i Aftonbladets kulturdelen med den tidigare proffsboxaren Åsa Sandell.

“Nu har vi kunnat se Åsa Sandell i 'På spåret'. Men främst är hon känd för att hon gett boxning ett kvinnligt ansikte – ett ansikte ibland prytt av en blåtira. Hon är kulturjournalisten som blev boxningsfrälst vid 28 års ålder och tog fyra SM-guld och ett EM-guld.” (Aftonbladet 31 januari 2016)

I samma anda tycks också stora tatueringar på kvinnliga kroppar väcka uppmärksamhet, iallafall på så sätt att det får en helsida i Aftonbladet. I artikeln under nedtryckaren: ”Laurén i sitt livs form inför stormatchen: ”Tatueringen visar att jag har en dödlig höger” kan man läsa följande:

*“Titta bara på hennes högerarm som sedan i fredag pryds av en maffig tatuering föreställande en dödskalle.
Jag har en dödlig höger. Sedan ska det bli en knallröd och en knallrosa ros samt att det ska stå 'resignation är lika med döden'.”
(Aftonbladet 23 mars 2016)*

Tatueringar, i synnerhet stora dödskallar, kan tänkas förknippas med manlig estetik. Även blåtitor kan tänkas oftare förknippas med män alternativt kvinnor som blivit slagna i hemmet, och då ofta av en man. Det är i båda fallen ofta ett manligt tecken. Det är uppenbarligen något uppseendeväckande i det oputsade feminina eller kvinnor som tar sig an manliga tecken. Handlar det om att det ”förfular” kvinnor? Skulle en manlig boxare få en helsida i Aftonbladet för att han hade gjort en tatuering? Hade en manlig boxare beskrivits som att han ibland hade en blåtira i ansiktet? Eller hade frisyren hos en manlig boxare frisyren som fått blod på sig kommenteras? Får inte kvinnor bli smutsiga, blodiga? Att en kvinna pryds av en blåtira är uppenbarligen något som skaver. Något som eventuellt ses som än mer anmärkningsvärt när det sitter på en kulturpersonlighet som Sandell. Att slåss i ringen kan tänkas inte vara något som förknippas med en tänkande, kulturintresserad kvinna. Boxning som maskulin sport och feminina attribut är till synes en spännande kombination.

Den här ”fula” sidan återkommer i intervjun med Åsa Sandell på kultursidorna där hon går in på drivkrafterna med att syssla med boxning, något som tycks vara väldigt fysiskt och kroppsligt.

”I boxningen blir jag ful, nästan grotesk, jag släpper kontrollen och i ringen finns ingenstans att fly. Alla mina universitetspoäng hamnar helt i skuggan av det.” (Aftonbladet 31 januari 2016)

”I sparring med en man finns något som liknar en parningslek. Det är naket och fysiskt, med svett och stön. Det är djuriskt, en zon där civilisationens fernissa upphör. Situationen är lite som i sovrummet, det blir primitivt och osminkat, man visar vem man är.” (Aftonbladet 31 januari 2016)

Här kan man tolka Sandell som att det är något förfulande i sporten. Hon pratar inte om femininitet men det kan förstås som att det är just det sminkade, prydliga som försvinner i ringen. Civilisationen upphör och med den dess normer om hur en kvinna bör ser ut. Sandell säger själv djuriskt, något helt utan sociala ramar. Detta tycks stå helt i kontrast med inramningen av boxning med rondflickor. Är boxningen så ”grotesk” att det kräver en märklig form av motpol för att få balans?

Sammanfattningsvis innehåller artiklarna på sportsidorna få beskrivningar av kropp och utseende, åtminstone i relation till tidigare studier. De fall det förekommer är det i form av fysisk kapacitet och styrka. Utseende och stil är inte framträdande men nämns i texterna. Bristen på textuell beskrivning kan tänkas kompenseras av bilderna, som jag dock inte studerar här, men som blir ett visuellt komplement i medierepresentationen av de kvinnliga boxarna.

7.2.3 Idrottslig karriär och prestation

Som forskning visat skildras kvinnor i mindre utsträckning än män i relation till sin idrottsliga prestation (Jones 2012). Merparten av artiklarna i den här studien skildrar inte en specifik match, utan porträtterar boxarna inför och efter de stora matcherna under året. I de artiklar som faktiskt handlar om matcherna är dessa initierade, det finns tekniska beskrivningar av boxningen och innehåller ingenting som förringar deras prestationer.

”Rond 2. Mer avvaktande. Svensson försöker hålla Laurén på avstånd. Klara får in en bra träff, men fastnar sedan i clinch och domaren kliver in. Laurén tycks släppa in Klara i matchen som nu får en ny träff. Laurén svingar och missar. Svensson visar fin teknik. Laurén ser mest irriterad ut. Om första rondan gick till Laurén gick nog den här till Klara Svensson.” (Expressen 11 september 2016)

Klara Svensson hade inte gått match på ett år när hon gick in och helt boxade ut svåra italiensk-tyskan Lucia Morelli. Jag har aldrig sett Klara prestera en så intensiv och konsekvent boxning direkt från start tidigare. Hon har tränat sig till en ny inställning under skadepérioden. Laurén var helt överlägsen Habazin direkt från start med tunga slagserier mot en motståndare som inte längre var vad hon har varit.” (Aftonbladet 24 april 2016)

Övriga artiklar skildrar boxarna i deras profession som just boxare. Svensson beskrivs som **taktisk, fokuserad** med ett **starkt psyke** och Breakhus som en **vinstmaskin** och ”**världens bästa damboxare**”. Laurén framställs som den **fysiskt starka** med en **enorm träningsvilja**, och hennes tid i fängelse efter en dopningdom nämns bara vid någon enstaka gång. Artiklarna om Laurell fokuserar nästan uteslutande på hennes **idrottsliga karriär** med både framgångar och motgång i form av sjukdom.

“Efter ett par månader med bromsmedicinen blev jag rätt less. Jag fick inte träna, eftersom man kan få hjärtklappning. Efter ett tag släppte man på det (träningsförbud) när mina blodvärden började bli bättre. Jag fick börja röra lite lätt på mig igen, och fick trappa upp det gradvis. Då fick jag chansen att fråga mig själv om jag ville fortsätta. Och varje gång så kom svaret ganska naturligt. Ja, jag längtade tillbaka till boxningen”. (Anna Laurell Nash i Expressen 17 juni 2016)

“Teknik, snabbhet, taktik. Svensson var bättre i allt under de tio ronderna. Och när Mikaela Laurén med en stor blåtira på ena ögat, hängde med huvudet efter matchen och erkände att hon inte alls räckte till, såg Klara Svensson oförskämt pigg ut och strålade av självförtroende. Jag tror att det självförtroendet, Svenssons starka psyke och förmåga att prestera under stor press är det som talar för svenskan.” (Expressen 2 oktober 2016)

Egenskaperna som lyfts fram här ovan, och som även visats i 7.2.1, kan direkt kopplas till yrkesutövningen och kan tänkas vara till en klar fördel. Boxarna lyfts fram som dedikerade till sporten och som duktiga idrottspersoner.

Vidare beskrivs boxarna som **strategiska** och **taktiska**. Detta handlar inte om hur de agerar i ringen utan med kringaktiviteter kring boxningen som hur de hanterar presskonferenser och liknande. Ett exempel är att Breakhus önskade en annan motståndare innan matchen mot Svensson, en stjärna inom MMA.

“Jag tycker det är intressant. Lite nytänkande som öppnar för att stärka damprofessionell boxning som jag tycker har kommit på efterkälken mot

UFC som tagit marknadsandelar. Så jag tycker det är smart marknadsstrategiskt att ta två bra saker från olika världar och låta dem mötas', säger Klara Svensson." (Aftonbladet 2 oktober 2016)

"Mikaela Laurén och Klara Svensson är inte bara två av Sveriges bästa boxare. De är taktiska genier som lyfter svensk boxning. Och oavsett vem som får sträcka upp armarna i skyn på Hovet ikväll är de båda vinnare." (Expressen 10 september 2016)

Att framställas som taktisk och strategisk vittnar om en stor medvetenhet kring sin egen person och sin roll i medieframställningen. Det kan tolkas som att de vet vad de gör och att varje uttalande är uttänkt. Detta verkar vara något media också är medvetna om och hyllar.

Ett undantag till detta mönster att framför allt beskrivas utifrån sin idrott eller idrottspersonlighet hittas i artiklarna om Frida Wallberg. Hon beskrivs visserligen som en före detta boxare och världsmästare men det är framför allt andra delar av hennes boxningskarriär som är centrala i artikeln.

"När Frida Wallberg var 20 år skrev hon ett kontrakt med den danska promotorn Mogan Palles dotter Bettina. Hon hade då insett att proffsboxning var lika mycket underhållning som sport. Samtidigt var Wallberg inställd på att göra vad som krävdes för att bli bäst i världen och kunna förverkliga sin dröm. Men hon hade inte räknat med att behöva vara med under ett utvik för att stallet skulle kunna marknadsföra hennes proffsdebut". (Expressen 6 november 2016)

Wallberg är dock inte längre aktiv utan var under året aktuell genom en dokumentärfilm och en bok om hennes liv och boxningskarriär som abrupt tog slut efter en hjärnskada. Överlag är det trots allt boxarnas prestationer och framför allt deras idrottspersonlighet som är i fokus i representationen. Även om en stor del skildrar konflikter är det fortfarande i egenskap av boxare eller som en del av boxningens spelregler. Samtidigt är det svårt att dra klara linjer när det gäller proffsboxningen som tycks leva på konflikter. Utan en uppenbar personlig konflikt hade boxarna, framför allt Laurén och Svensson, inte fått samma uppmärksamhet för sina prestationer. Det är konflikten som tycks vara grunden till det stora flertalet av artiklarna. De boxare som inte är involverad i konflikter presenteras avsevärt mycket mindre, även om de i stort figurerar just för sina idrottsliga prestationer.

7.2.4 Relationer och familj

Två av de kvinnliga boxarna blir omskrivna i samband med längtan efter *barn*. Lauréns inställning till detta illustreras med rubriken ”Jag har ägg på banken (Expressen 20 april 2016) och den tidigare proffsboxaren Åsa Sandell under rubriken ”Boxning var inte den tuffaste matchen” (Expressen 27 januari 2016).

“Jag är 40 år och jag har inga barn ännu och jag vill inte leva ett liv utan barn. Men jag vill inte behöva välja mellan boxningskarriären och att skaffa barn, därför har jag ägg på banken. Jag har fått läkarna att göra ett undantag med anledning av att jag är elitidrottare, vanligtvis brukar man inte låta kvinnor över 38 frysa in ägg.” (Expressen 24 april 2016).

Detta kan tänkas inte är ett ämne som kommer upp med en manlig boxare. Här diskuteras den privata biologin offentligt. I fallet med Sandell har hon skrivit en bok om just det ämnet vilket gör vinklingen naturlig, men så är inte fallet med Laurén. Att vara boxare, och framför allt över 40 år, tycks göra denna fråga legitim att adressera. Man kan tänka sig ett förgivettagande att det är något som borde finnas i tankarna hos den person som kvalificerar sig som detta. Även Sandells bok skapade en notis och en större intervju med fokus på barn. Frågan är om det hade skapat samma utrymme om Sandell ”enbart” hade varit en kulturpersonlighet som fick barn sent eller om det är i egenskap av gammal boxare också. Finns det en rädsla att boxning kan påverka fertiliteten? Eller att boxare faktiskt inte vill ha barn och på så sätt går emot normen?

Utöver detta är det sparsamt med referenser till *familj* och *relationer*, något som tidigare undersökningar visar är vanligt förekommande i artiklar om kvinnliga idrottare. Utöver exemplen ovan förekommer det endast i tre artiklar och kan inte tolkas som en stor del av artikeln utan familjen nämns snarare i förbigående.

“Efter två år i Köpenhamn valde Klara Svensson att flytta tillbaka till Sverige och Malmö. Längtan efter att ha familj och vänner nära avgjorde och numera tränar hon på båda orterna. Fysträning i Malmö med Jonas Morin och boxning i Köpenhamn med tränare Joey Gamache.” (Expressen 23 april 2016)

“Jag hade lite av en identitetskris faktiskt efter OS i London. Jag identifierade mig så mycket med Anna boxaren. Även om jag hade ett jätteintressant jobb att falla tillbaka på och en fantastisk familj och allting runtomkring fungerade så var det svårt att sluta.” (Laurell Nash i Expressen 17 juni 2016)

I citatet av Laurell Nash nämns familjen helt i förbigående. Det är boxningen som identitet som är viktigast och inte hennes roll i familjen. Även Svenssons längtan efter att vara närmare familj och vänner nämns men har inte fokus. Det tycks således vara tämligen oviktigt i

sammanhanget och det tolkas som att boxarna inte sätter sina familjerelationer framför karriären. Det finns dock referenser till andra relationer, bland annat till manliga tränare, men dessa är i periferin i artiklarna.

En artikel om Frida Wallberg innehåller dock mer referenser till relationer och familj än övriga. Det kan ha att göra med att hon inte längre är aktiv och att hon utkommit med en bok om sitt liv. Det är dock intressant att det är de komplicerade relationerna till män i branschen som lyfts fram i artikeln, som detta:

“Det (boxning) är en miljö där det finns mycket män, och jag har känt hela tiden att när de har sett att det har kommit en kvinna som är väldigt stark har de svårt att ta det. När man kanske till och med är starkare än dem både fysiskt och psykiskt har de haft svårt att hantera den situationen. De blir fascinerade av att man är en stark kvinna, men samtidigt vill de trycka ner en.” (Expressen 6 november 2016).

De egenskaper som är viktiga för framgång inom idrotten, att vara både fysiskt och mentalt stark, är alltså något som skapat problem för henne utanför ringen. Man får uppfattningen om att männen varit en stor del av hennes liv och boxningskarriär och att de har haft svårt att ha yrkes- eller idrottsmässig relation. Att hon var en viss kvinna i ringen passade inte utanför ringen. Framställningen på detta sätt tecknar ett porträtt av en undergiven kvinna och står på så sätt ut inom rapporteringen av boxandes kvinnor men inte kvinnor överhuvudtaget.

7.3 Analys

Här kommer jag att koppla samman resultatet med teoridelen och vad tidigare forskning har sagt om detta. Överlag är underrepresentationen av kvinnor inom sportjournalistik ett faktum och störst fokus får kvinnor inom de typiskt feminint kodade idrotterna (Enbom 2016; Godoy-Pressland 2014; Crossman et al. 2007; Davis och Tuggle 2012). Koivula (1999) visade till exempel att kvinnor förekommer i endast 2 procent av den manskodade idrotten. Den här studien visade att kvinnor förekom i 65 procent av artiklarna i jämförelse med 35 procent män. Resultatet i den kvantitativa undersökningen står därmed i motsats till tidigare studier.

Det här resultatet vill jag till viss del koppla till teorin om mediedramaturgi. Genom sensationella uttalanden och konflikter premieras vissa nyheter i medierna (Peterson 2014). Förenkling och tillspetsning används för att skapa schablonbilder som är enkla att ställa mot varandra. I det här fallet kan en stor del av artiklarna kategoriseras som konfliktskapande, de mellan Svensson och Laurén. Årets rapportering följer även teorin att en historia bygger på tre akter (Peterson ibid.). Först byggs en konflikt upp, i det här fallet då Svensson i april ställde sig i Lauréns motståndares ringsida för att illustrera sitt missnöjde med Laurén. I akt två ageras denna konflikt ut, vilket alla artiklar fram till matchen i Hovet bygger upp, och

utmynnar i en match på Hovet i Stockholm. Efter matchen görs utrymme för insikter, vilket visas av artiklarna som skildrar efterspelet.

Det finns därmed en konflikt som skapar underlag för intresse. Samtidigt ligger det när till hands att intresset späs på ytterligare av att det är just två kvinnor som står i konflikt till varandra. Den normativa kvinnligheten – att vara konflikträdd, medgörlig och kontrollerad – utmanas av denna medierepresentation (Ambjörnsson 2003, Giddens 2009).

Den stora överrepresentationen kan också tolkas som att det finns något uppseendeväckande i tanken att två kvinnor ska mötas i en ring framför en publik. När kvinnor boxades på 1800-talet liknade det inte dagens boxning utan var en våldsamt burleskshow, där kvinnorna stod för en märklig slags underhållning (Hargreaves 1997). Idag är sporten något helt annat och det blir orättvist att jämföra dessa rakt av, men det kan ändå vara så att det finns något i det ofeminina som lockar publikintresset, i det här fallet läsare.

Vad gäller den kvalitativa undersökningen visar resultatet att boxare, och framför allt proffsboxare, verkar ha fler egenskaper som förknippas med män än gemene kvinna. Om det gäller även utanför medierna är oklart men i medierepresentationen framstår det på så sätt. Den normativa femininitet som Fanny Ambjörnsson (2003) talar om känns därmed långt bort från denna bild. Istället framkommer en bild där kvinnorna söker den typiska idealbilden av maskulinitet, den Connell (1995, 2002) kallar den hegemoniska maskuliniteten.

Att det sker just inom idrott och framför allt boxning, en idrott laddad med våldsamma inslag och oftare förknippas med män, framstår som naturligt. Grunden i denna idrott är som Connell (ibid.) beskriver maskulina ideal, och för att hävda sig som kvinna kanske det kräver eller förutsätter detta. Kan det vara så att de kvinnor som avviker från den normativa femininiteten dras till denna sport? Eller är det kvinnor som är normativa men medvetet eller omedvetet vill avvika från det beteendet?

Både Laurén och Sandell talar om att inte vara ”hellylle” och att inte vara den ”duktiga flickan”. Sandell menar att boxningen har hjälpt henne med detta, som att det varit ett problem för henne. I Sandells ögon vågar den duktiga flickan inte säga ifrån och är hellre medgörlig, alla tecken på Ambjörnssons normativa femininitet (ibid.). Men genom boxningen uppmuntras andra sidor hos henne. Även Laurén tycks göra allt för att frångå den femininiteten – hon är kaxig, aggressiv och den som driver konflikterna.

Framställningen i kvällspressen skapar således en bild av en annan typ av femininitet än den dominerande. I detta blir Halberstams teorier om kvinnlig manlighet intressant (Halberstam 1998). Hon menar att maskulinitet inte tillhör en viss typ av kropp utan är egenskaper som kan tillskrivas vilket kön som helst. Det är inte beroende av en viss fysik. Ändå anser Halberstam att de kvinnor som utmanar normerna blir hårdare ansatta än män. Det gör att kvinnor som sysslar med maskulina aktiviteter anstränger sig för att inte helt och hållet förknippas med de ”ofeminina” attributen. Detta kan ses även i denna studie om man tolkar

valen av smeknamn. *Prinsessa, dam* och *drottning* förstärker alla den feminina sidan hos boxarna samtidigt som de visar på makt och styrning. Att helt gå emot samhällets normer av hur en kvinna ska vara kan tänkas påfresta och att då kunna förstärka vissa feminina drag kan vara ett sätt att kompensera, precis som Halberstam (ibid.) beskriver.

Samtidigt kan det tänkas att motståndet mot kvinnlig manlighet beror på i vilken kontext som utmaningen sker. Idrott är i sig en arena som hyllar de maskulina egenskaperna och redan där finns en norm där maskulina egenskaper premieras. Att dessutom vara involverad i en av de mest manskodade idrotterna överhuvudtaget, boxning, kan vara ett område där dessa egenskaper eller beteenden ”tillåts”. Att agera på samma sätt i andra idrotter skulle kunna få avsevärt andra reaktioner., till exempel två kvinnliga tennisspelare som talar om varandra på samma sätt. Min uppfattning är att de kvinnliga boxarna i kvällspressen inte blir hårdare ansatta, men det skulle naturligtvis kunna vara fallet i andra media såsom sociala medier som ligger närmare den privata sfären.

Den här skillnaden mellan sfärer kan tolkas i Frida Wallbergs uttalanden om hur svårt hon hade med en privat relation med män hon stött på genom boxning (se sid 36). Den typen av kvinnlighet eller maskulina kvinnlighet som hon hade i ringen passade alltså inte i det vardagliga livet. Där förutsattes hon vara på ett normativt sätt. Vad som faktiskt händer utanför ringen eller boxningen som arena blir dock inte tydligt i denna studie då huvuddelen av texterna har boxningsanknytning och få artiklar tar upp verkligheten som boxarna upplever utanför ringen. Det är mycket möjligt att kvinnorna stöter på patrull regelbundet på grund av deras idrotts- och karriärsval. Den här studien undersöker dock enbart hur de framställs och därför låter jag denna diskussion vara.

Vad gäller hur boxarna framställs utifrån kropp visar studien på motsatt resultat än vissa andra studier (Wanneberg 2011). Kvinnorna framställs i texten inte på ett sätt som utmärks av sexualisering. Istället uppfattas fysisk styrka som viktig för de kvinnliga boxarna själva och i beskrivningarna om dem. Inte på så sätt att det är något att visa upp utan mer som ett verktyg för att prestera i ringen. Det finns inget i diskussionerna om styrka eller muskler som spelar på skönhetsnormer utan syftet är funktionellt. På samma sätt diskuteras vikten. Det tycks därmed inte ha någonting med ideal att göra utan ett medel för att få tävla i vissa viktklasser. Detta sätt som det pratas om just vikt och muskler kan tänkas vara en mer maskulin egenhet. Kroppen blir ett verktyg och på så sätt är boxningen, eller all idrott för den skull, en fysisk arena. Det är kropparnas fysik som ska mätas. Att tala om fysiken på det här sättet kan tänkas vara något som ingår i sporten och det blir inte viktigt om det är en kvinna eller man.

Utseendet kommenteras vid ett par tillfällen men man kan anta att skribenten lämnar en del åt läsaren genom att publicera bilder. Kontraster i text används för att måla upp bilderna av framför allt Svensson och Laurén som absoluta motpoler, den goda mot den onda, den polerade mot den vilda. Samma dramaturgi används också för att skapa spänning mellan det maskulina och det feminina. Tatueringar, blod och blåmärken ställs mot kvinnliga kroppar. Att det används på detta sätt, som avvikande, visar vad normen är vad gäller kvinnlighet.

Man kan ändå säga att det tycks som att Wannerbergs (2011) slutsats att diskursen i Sverige har blivit mindre nedlåtande med åren men att det fortfarande anspelas på sex inte är lika tydlig i den här studien. Tolvheds (2015) tankar om att sexualiseringen inom sportens anpassning till kapitalismen motverkar utmaningen av en stereotyp kvinnlighet, verkar inte heller vara fallet här. Den stereotypa kvinnligheten i form av egenskaper har medierepresentationen dominerar inte här, men det skulle som sagt kräva en annan studie som tar hänsyn till bilder för att riktigt undersöka detta.

Då två sista områdena som studien har tittat på gäller de sportsliga prestationerna samt hur kvinnor framställs i relation till familj. Tidigare forskning har visat att de sportsliga prestationerna är viktigare i framställningen av män än av kvinnor samt att det ofta står i kontrast mot familj och relationer. Om man inte framställs idrottsmässigt så framställs man i relation till andra. Dessa två verkar fungera som varandras motsatser – den ena tycks utesluta den andra.

Som resultatet visar är det få referenser till relationer och familjen. De nämns i förbifarten och kvinnorna blir sällan kommenterade av andra män. Det är kvinnorna som talar för sig själva även om tränaren, som ofta är en man, kommenterar någon enstaka gång. Men de framstår som en egen person utan att vara bunden till andra personer eller män. Deras insatser i ringen förringas heller inte såsom tidigare studier visat utan rapporteringen påminner om rapporteringen efter London-OS när boxning för kvinnor var med för första gången – initierad (Woodward 2014). Samtidigt är det flest artiklar som inte handlar om själva boxningen utan om uppbyggnaden. Detta skulle tänkas även gälla männen så på så sätt är det ingen skillnad i representationen könen emellan.

Sammantaget blir mediedramaturgin i kvällspressen mycket tydlig även i den kvalitativa delen. Laurén, den onda, ställs mot Svensson, den goda. Deras olikheter målas upp och förstärks. Detta gäller inte bara från medierna själva, utan också från dem som aktörer. Det tycks medvetet att den ena väljer kavaj och den andra en trasig t-shirt till en presskonferens. De har båda dessutom beskrivits som taktiska och strategiska vilket gör att man drar slutsatsen att detta är helt medvetet. Denna egenskap påminner om strategin inom mediedramaturgi som kallas ”strategiska aktörer”, att medvetna aktörer kan använda medierna som verktyg för att synas och höras (Peterson 2014). Och så verkar fallet vara även här.

En annan aspekt som är värd att utveckla här är den historiska utvecklingen för kvinnor inom idrotten. Som jag visat tidigare var det enbart män som tilläts idrotta, men så småningom släpptes kvinnor in i takt med samhällsutvecklingen i övrigt (Larsson 2014, Tolvhed 2015). Här kan man dra paralleller att bevakningen av kvinnor inom boxning går i linje med samhällsutvecklingen där kvinnor tar mer plats i de manliga arenorna. Det blir dock en paradox i att säga att genuskonstruktionerna håller på att upplösas. Det är fortfarande den hegemoniska maskuliniteten som dominerar, där aggressivitet och dominans fokuseras.

8 Sammanfattning och diskussion

Studiens syfte var att undersöka hur kvinnliga boxare framställs i svensk kvällspress. Svaret på den frågan har jag sökt genom två övergripande frågeställningar, dels hur stor procent av boxningsartiklarna skildrar kvinnor, dels hur de i artiklarna framställs inom fyra olika områden; egenskaper, utseende, prestation och familj.

Resultatet visar att under året innehöll majoriteten av artiklarna om boxning i Expressen och Aftonbladet kvinnor och går klart emot tidigare studier. Vidare visade den kvalitativa innehållsanalysen att kvinnorna framställdes som fysisk starka och med egenskaper som konfliktsökande och orädda. Deras sportperson var i fokus och inte deras privata jag, vilket också går emot tidigare studier som visar att kvinnor ofta porträtteras i relation till familj. En bakomliggande orsak kan vara mediedramaturgin som söker och bygger upp konflikter för att det anses vara intressant för läsarna. På så sätt tillspetsas både innehållet i konflikterna och aktörerna. Det är också möjligt att kvinnor som slåss i sig är tillräckligt lockande i sig att det anses finnas fog för intresse hos kvällstidningsläsarna. Sammantaget visar medierepresentationen upp en bild som går emot den normativa femininiteten (Ambjörnsson 2003) och strävar mot en hegemoniska maskuliniteten (Connell 1995, 2002), något Halberstam (1998) menar är ett bevis på att det finns manlig kvinnlighet.

Med detta sagt vill jag föra en slutdiskussion som tillåter argumenten att gå utanför de teorier jag redovisat och de aspekter jag undersökt i denna studie. Dessa bygger dock på resultatet som har framkommit i studien. När jag började undersökningen tänkte jag att medierepresentationen av boxarna skulle skilja sig från andra framställningar av kvinnor. Ju mer jag läste om tidigare forskning och teori desto mer osäker blev jag. Det målades upp en tämligen svart bild och väldigt tillbakasträvande. Men när jag väl satte mig ner med min egen undersökning var det plötsligt ganska svårt att hitta de där stereotypa bilderna som forskningen menade vara så vanligt. Det fanns ingenting som låg på ytan, väldigt lite var explicit.

Dock är det viktigt att påpeka att jag enbart har undersökt just texten, vilket egentligen gravt underminerar slutsatserna. För den vanliga läsaren blundar inte för bild och form och bara tittar på orden, utan de tar in hela presentationen. Val av bilder, placering, beskärning, typsnitt och storlek på rubrikerna – allt har en betydelsebärande funktion som påverkar uppfattningen. Men jag ville begränsa mig, jag ville se hur texten stod för sig själv och vilka ledtrådar som fanns i enbart ordvalen.

Det var särskilt en aspekt som jag fann som är värt att forska vidare på. Nämligen sambandet mellan klass och boxning. I mina ögon grundar sig uttrycket ”duktiga flickan” i en medelklass- eller överklasskontext. Som Skoglov (2002) och Hargreaves (1997) visar är det inte kvinnor från sociala utsatta bakgrunder som boxas, utan medelklasskvinnor och yrkesarbetande kvinnor. Till exempel är Åsa Sandell kulturjournalist och Anna Laurell Nash doktorand i kemi. Det kan tänkas finnas något i sporten som lockar. Är det den icke normativa

femininiteten? Är de trötta på det ideal som ingår i klassen? Här kan man tänka sig att kvinnor från arbetarklassen inte på samma sätt utmanar sina normer genom boxning, men en kulturarbetande kvinna eller en doktorand gör det.

För vidare forskning skulle det vara intressant att undersöka hur boxning och kvinnlig biologi hänger ihop. Just kvinnors fysik har varit en motivering till varför kvinnor inte ska syssla med boxning. Till exempel har det sagts att detta påverkar kvinnornas möjlighet att få barn. I den här studien blir både Laurén och Sandell omskrivs i denna fråga. Om det beror på att de är kvinnor över 40 som inte än har barn eller om det är att de är boxare är oklart. Det skulle vara intressant att undersöka anledningen till att idrottskvinnor och frågan om barn kopplas ihop och yttras i det offentliga. Att få barn, att inte få barn eller att välja bort barn tycks för mig vara en privat fråga som inte ska ta spaltutrymme.

Vidare skulle det vara intressant att undersöka om det är de som anses mest attraktiva som också får mest uppmärksamhet, något som Tolvhed (2015) påstår. Både Laurén och Svensson tycks vara mer medvetna om sitt utseende medan Laurell Nash inte uppfattas ha samma fokus på sitt utseende. För att undersöka detta måste man ta hänsyn till bilderna vilket kräver en annan studie.

Referenser

- AIBA (2015). *History in the making - the story of the AIBA's Womens World Boxing Championship*. Hämtat 15 november, 2016, från <http://www.aiba.org/blog/history-in-the-making-the-story-of-the-aiba-womens-world-boxing-championships>
- Altheide, D. L. (1996) *Qualitative Media Analysis*. Hämtad 6 januari, 2017, från <http://methods.sagepub.com.ezproxy.ub.gu.se/book/qualitative-media-analysis>
- Ambjörnsson, F. (2003). *I en klass för sig. Genus, klass och textualitet bland gymnasietjejer*. Stockholm: Ordfront.
- Bengtsson, J. (2007). *Boxning slår knock på sportvärlden*. Hämtad 21 november, 2016, från <http://www.svd.se/boxning-slar-knock-pa-sportvarlden>
- Berglez, P. (2013). *Kritisk diskursanalys*. I Ekström, M. & Larsson, L. (red) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.
- Connell, R.W. (2002). *Gender*. Cambridge: Polity.
- Connell, R.W. (1995). *Maskuliniteter*. Göteborg: Daidalos. (2: uppl).
- Crossman, J., Vincent, J. och Speed, H. (2007). "The times they are a-changin": gender comparisons in three national newspapers of the 2004 Wimbledon Championships. *International Review for the Sociology of Sport* 42(1): 27–41.
- Dahlén, P. (2008). *Sport och medier: en introduktion*. Kristiansand: IJ- förlaget.
- Davis, K.K och Tuggle, C.A. (2012). *A Gender Analysis of NBC's Coverage of the 2008 Summer Olympics*. *Electronic News* (6)2 51-66, Sage.
- Ekström, M. och Larsson, L. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap* (red). (2 uppl.) Lund: Studentlitteratur.
- Enbom, J. (2016). *Kvinnor vinner mark i sportjournalistiken*. I Lars Truedsson (red) *Journalistik i förändring* (2016). Malmö: Institutet för mediestudier.
- Esaiasson, P, Gilljam, M, Oscarsson, H. och Wängnerud, L. (2002). *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Stockholm: Norstedts Juridik.
- Facht, U. (2016). *Mediesverige 2016*. Borås: Nordicom, Göteborgs universitet.
- Fink, J. (2014). *Female athletes, women's sport and the sport media commercial complex*. *Sport Management Review* 18 (2015) 331-342.
- Giddens, A. (2009). *Sociology*. (6 uppl). Madden: Polity press.
- Gemmel, I. (2012). *Lacing up the gloves*. *Cultural and Social History*, 9:3, 369-390.
- Godoy-Pressland, A. (2014) *Nothing to report: a semilongitudinal investigation of the print media coverage of sportswomen in British Sunday newspapers*. *Media, Culture & Society* 2014, Vol 36(5) 595-609. Sage.

- Halberstam, J. (1998). *Female masculinity*. Durham och London: Duke University Press.
- Hargreaves, J. (1997). *Womens boxing and related activities: introducing image and meaning*. *Body & Society* 1997 3:33.
- Hirdman, Y. (2003). *Genus – om det stabilas föränderliga former*. Malmö: Liber.
- Jarlbro, G. (2006). *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Jones, D. (2012) *Swifter, higher, stronger? Online media representation of gender during the 2008 Olympic Games*. *The British World, Memory, Society, Culture*, 2-5 jul 2012, Toowoomba, Australie.
- Koivula, N. (1999). *Gender Stereotyping in Televised Media Sport Coverage*. *Sex Roles*, Vol. 41, Nos 7/8.
- Larsson, H. (2014). *Tjugofem år med forskning om idrott och genus*. *Idrottsforskaren*, e-tidsskrift 3 - 2014. Hämtad 6 december, 2016, från svebi.se/pdf/idrottsforskaren/2014/idrottsforskaren_nr3.pdf
- Lafferty, Y. Och McKay, J. (2004) ”*Suffragettes in Satin Shorts?*” *Gender and Competitive Boxing*. *Qualitative Sociology*, Vol. 27, No. 3.
- Lee, J.W. (2009). ”*Red feminism and propaganda in communist media*”. *Portrayals of Female Boxers in the North Korean Media*. *International review for the sociology of sport* 44/2-3(2009) 193-211
- Massmedier (2016). I Nationalencyklopedin. Hämtat den 6 januari, 2016, från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/massmedier>
- Nordicom (2016:a) *Kvällstidningar: Läsning av olika tidningsinnehåll bland läsare 2015 (procent)*. Hämtat 20 december, 2016, från <http://www.nordicom.gu.se/sv/mediefakta/mediestatistik>
- Nordicom (2016:b) *Top ten daily paid-for newspapers by number of readers 2014, trends 2004-2014*. Hämtat den 20 december, 2016, från <http://www.nordicom.gu.se/sv/mediefakta/mediestatistik>
- Olofsson, E. (1989). *Har kvinnorna en sportslig chans? Den svenska idrottsrörelsen och kvinnorna under 1900-talet*. Umeå: Umeå universitet.
- Peterson, O. (2014) *Opinionsbildning*. (2 uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Pirinen, R. (1997). *Cathing up with men? Finnish newspaper Coverage of Women’s entry into traditionally Male Sports*. *Internation review for the sociology of sport* 32/3(1997)
- Prokommissionen (2016). *Svenska licensierad proffs*. Hämtad 6 december, 2016, från <http://svenskaproffsboxningskommissionen.se>
- Skoglöv, A. (2002). *Boxning skapad av män, för män och kvinnor*. *Svensk idrottsforskning* 1103-462911 (2002):1, s. 14-19. <http://centrumforidrottsforskning.se/wp->

content/uploads/2014/04/Boxning-man-kvinnor.pdf

- Skoog Pihl, E. (2011). *En manlig knytnäve: klass och kön i idrott och boxning under tidiga 1900-tal*. Idrott, historia och samhälle 0280-2775 2011.
- SOK (2016). *Boxning*. Hämtad 15 november, 2016, från <http://sok.se/idrotter/boxning.html>
- SOU 2003:24. *Kampidrott i fokus*. Hämtad 6 januari, 2017, från http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/statens-offentliga-utredningar/sou-2003-24-_GRB324
- Swebox (2016a) *Föreningsnytta*. Hämtad 15 november, 2016, från <http://www.swebox.se/Foreningsnytta/>
- Swebox (2016b) *Verksamhetsberättelse med årsbokslut 14/15*. Hämtad 6 december, 2016, från http://www.swebox.se/globalassets/svenska-boxningsforbundet/forbundsinfo/arsmote/2015/verksamhetsberattelse_2014-2015.pdf?w=900&h=900
- TNF-SIFO (2016) *Räckviddsrapport ORVESTO Konsument 2016:2* Hämtad 20 december, 2016, från <https://tns-sifo.se/rapporter-undersokningar/orvesto-konsument-20162>
- Tolvhed, H. (2015). *På damsidan: femininitet, motstånd och makt i svensk idrott 1920–1990*. Göteborg: Makadam.
- Trolin Ulfeldt, J. (2015). *Att konstruera en världsmästare. En semantisk studie i konstruktion av professionell dam- och herrboxning i kvällspressens sportsektioner*. Institutionen för kultur och lärande, Södertörns högskola.
- Vetenskapsrådet (2005). *Genusforskning i korta drag*. Hämtad 6 december, 2016, från www.vr.se/download/18.320a86de108dcd98cbc8000516/Genusforskning+i+korta+drag.pdf
- Wanneberg (2011). *The sexualization of sport. A gender analysis of Swedish elit sport fr.o.m. 1967 to present*. European Journal of Women's Studies 18(3).
- Woodward, K. (2014). *Legacies of 2012: putting women's boxing into discourse*. Contemporary Social Science 2014, Vol. 9, No. 2.
- World Economic Forum (2016). *Rankings*. Hämtad 15 november, 2016, från <http://reports.weforum.org/global-gender-gap-report-2015/rankings/>

Bilaga 1

Egenskaper

	Vilka typiskt feminina egenskaper framkommer?	Vilka typiskt maskulina egenskaper framkommer?	Framkommer "neutrala" egenskaper?	Hur beskriver hon andra kvinnor/motståndare?	Skildras kvinnan som aktiv eller passiv?	Hur benämns hon?	Hur framställs hon i bild och rubrik?
2: "Helst hade jag velat säga åt dem att dra åt helveté" Frida Wallberg slår i ny bok tillbaka mot sexismen inom boxningen: "Som smycken att visa upp inför publiken" 6 november	Stod inte upp för egna värderingar. Framstår som blyg. Medgörlig (svårt att stå emot egna promotorn, sa dock nej till Slitz). Konfliktträdd. Som efterklok. Eftertänksam. Lite vilsen efter boxningskarriären. Sökande.	Klarade av press på matcherna. Fysiskt mkt stark. Målfokuserad/taktiskt: Gjorde vad som krävdes för att lyckas, även om det inkräktade på integriteten. ("Jag var så fokuserad på själva matchen")		Beskriver ej andra (förutom att hon höll för en anna boxares bröst)	Passiv. Huvuddelen av texten framstår hon som ett offer för sexismen inom boxningen, även om hon säger att hon inte gjorde ngt hon inte ville.		Ser ej bild. Rubriken som någon som vill vara kaxig men inte vågar.
5: Svensson tror på titelmatch - trots utspelet Svenskan ger sin in i MMA-debatten 4 oktober		Framstår som att hon tänker taktiskt (tolkar B ur pr-syfte). Fokuserad (kikar inte på det mer populära mma).		Pratar om Breakhus som taktiskt smart, om Lina som modig och Cyborg som "omånsklig kroppsutbyggnad". Två egenskaper och en ur fysiskt.	Aktiv på så sätt att hon "kliver in" i debatten, varit i "fiendeland" och sett sin motståndare på plats, tar ställning i debatten om MMA.		Liten bild på Svensson med vinnarbället. Stor bild på Breakhus och Cyborg, aktiva.
7: Nu väntar Svensson Svenskt-norskt supermöte efter Breakhus nya vinst 2 oktober	B trappade inte upp konflikten med S i ringen.	B som en vinstmaskin. S orädd (vill möta, skrämdes ej av B:s boxning), ivrig, kaxig ("är i mitt livs form"), tycker B ska veta sin plats.		Svensson pratar om Breakhus som att Breakhus ska veta sin plats.	Svensson som kaxig och aktiv. Breakhus som aktiv.		Bild på Breakhus med flexade muskler och bället. Samma bild på Svensson. dock med blick i kameran.
9: Anna Friberg:		S gör ett statement vara på	S en	Se till vänster.	Aktiv.		Ingen bild

Kropp och utseende

	Pratas det om kvinnans kropp och i vilket sammanhang?	Hur pratar hon själv om sin kropp?	Hur skildras kvinnans/boxarens stil i text=	Vilken stil uttrycker hon själv genom kläder, frisyr mm?	Hur framställs hon i bild och rubrik?	Pratas det om andra kroppar?	Överlag
2: "Helst hade jag velat säga åt dem att dra åt helvete" Frida Wallberg slår i ny bok tillbaka mot sexismen inom boxningen: "Som smycken att visa upp inför publiken" 6 november	Stor del av artikeln handlar om det. Om hur Fridas tidiga karriär byggde på sexualisering även om hon var emot det.	Beskriver sig som stark, fysisk. Starkare än killarna.	Ingen skildring i text.	Ser ej bilden.	Stora bilden på henne i svart satingkappa på väg in i ringen. Sammanbiten. Ser ut som en kvinnlig Rocky. Lilla bilden: En leende Frida med blick i kameran. Rubriken visar på en dubbelhet, en blyg tjej som inte vågar stå upp för sig? Fallit offer? Var för ung?	Nej.	Normativt feminint utseende. Blond, långt hår.
5: Svensson tror på titelmatch - trots utspelet Svenskan ger sin in i MMA-debatten 4 oktober	Nästan ingenting. Svensson kommenterar Cyborgs kropp som "nästan omänskliga kroppsbyggnad"	Ingenting om sig själv.	Ingen skildring i text.	Liten bild. Matchsituation. Bild på andra boxare i matchsituation. Breakhus i	Liten bild på henne med mästarebältet. Inget avklätt. Matchsituation (efteråt).	Kommenterar Cyborgs "nästan omänskliga kroppsbyggnad"	
7: Nu väntar Svensson Svenskt-norskt supermöte efter Breakhus nya vinst 2 oktober	Nej.	Inget	Inget	Flätad krigrfrisyr, Topp samt shorts. Bild nerifrån (av naturliga skäl), ger känsla av makt.	Flexade muskler, vinnarhand. Rubriken antyder spänning, förväntan. Liten bild när motståndaren slås blodig.	Nej.	Maskulin. Flexade muskler, ej blick i kameran.

Sportslig prestation

	Hur framställs kvinnan som boxare?	Är det i centrum eller periferin?	Beskrivs egenskaper som är viktiga som yrkesutövare?	Hur framställs hon i bild? Som boxare eller kvinna?	Egna noteringar
2: "Helst hade jag velat säga åt dem att dra åt helvete" Frida Wallberg slår i ny bok tillbaka mot sexismen inom boxningen: "Som smycken att visa upp inför publiken" 6 november	Inte mkt. Hon beskrivs utifrån den sexism som finns/fanns inom boxningen.	I periferin.	Att hon inte ger upp. "Kör lite till". Fokuserad.	Ser ej bild.	
5: Svensson tror på titelmatch - trots utspelet Svenskan ger sin in i MMA-debatten 4 oktober	Ingen beskrivning av hennes boxning.	Ingen beskrivning om boxning, men hennes roll som boxare är i centrum.			Inte så representativ artikel att titta på.
7: Nu väntar Svensson Svenskt-norskt supermöte efter Breakhus nya vinst	Breakhus som en vinstmaskin. Dock ingen beskrivning av hennes boxning, utan mer om efterspelet mot Svensson.	Ingen beskrivning om boxning, men hennes roll som boxare är i centrum.	Inte så mkt egenskaper som konfliktupptrappande.	Som boxare. Breakhus som en stark, självsäker vinnare (flexade muskler). Svensson likadan (dock lite bild).	Intressant att breakhus boxning inte beskrivs mer ingående. Matchen var ju över i andra ronden. var det på ko eller tko? hur gick den till mm.
9: Anna Friberg: Därför tror jag segerchansen finns för Klara 2 oktober	Svensson beskrivs teknisk, snabb och taktisk. Samtidigt en underdog. "Breakhus är världens bästa damboxare".	I centrum. Deras boxning som mäts och jämförs, tillsammans med idrottspecifika egenskaper, som självsäker mm.	Ja, orädd, självförtroende, presterar under press.	Ej bild.	
11. Tronskiftet Anna Friberg: En klassisk	Lång beskrivning av matchen rond för rond. Tekniskt och	Centrum.	Ja, se vänster	Ser ej bild.	

Relationer och barn

	Vilken plats har familjen i kvinnans framställning?	Vilka relationer skildras?	Hur förhåller hon sig till andra kvinnor?	Hur förhåller hon sig till män?	Överlag		
2: "Helst hade jag velat säga åt dem att dra åt helvete" Frida Wallberg slår i ny bok tillbaka mot sexismen inom boxningen: "Som smycken att visa upp inför publiken" 6 november	Skildra en tuff uppväxt. Pappan nämns som pådrivande.	Relationer inom boxningsvärlden, managers mm	Inget skrivet om det.	Verkar komplicerat. Säger inte ifrån.	Stort fokus		
5: Svensson tror på titelmatch - trots utspelet Svenskan ger sin in i MMA-debatten 4 oktober	Nämns ej.	Inga relationer skildras.	Om Breakhus som pr-smart, om Länsberg som modig, om Cyborg som "omänsklig"	Nämns en man, Klitscko, stor idol. "Stort att prata med Klitscko"	Inget fokus		
7: Nu väntar Svensson Svenskt-norskt supermöte efter Breakhus nya vinst 2 oktober	Nämns ej.	Inga relationer skildras.	Om Breakhus med respekt men inte omöjlig.	Inga män nämns.	Inget fokus.		
9: Därför tror jag segerchansen finns för Klara							
11. Tronskiftet							
14. "Jag måste jobba lite med den mentala biten"							
16. Motpoler - men Laurén							

Bilaga 2 – Aftonbladet, artiklar kvinnliga boxare

Tryckt press

Alfelt: Mästare detroniseras förr eller senare - svenska prinsessan har	☐ Aftonbladet	2016-10-11
Klart: Får sin drömmatch	☐ Aftonbladet	2016-10-11
Blev inte avskräckt	☐ Aftonbladet	2016-10-02
Alfelt: Blev en lekande lätt vinst - nu kan en kittlande supermatch vänta	☐ Aftonbladet	2016-10-02
ÖVERLÄGSEN	☐ Aftonbladet	2016-09-11
Laurén ångrar sig efter förlusten: Jag vill inte flytta, jag älskar Sverige	☐ Aftonbladet	2016-09-11
Alfelt: Myggan slog mest, bäst och hårdast - Klara är Sveriges bästa boxare	☐ Aftonbladet	2016-09-11
Alfelt: Det är en unik svensk idrottshändelse mellan två boxare i absolut	☐ Aftonbladet	2016-09-10
Psykar in i det sista	☐ Aftonbladet	2016-09-10
Laurén inför superfajten: 'Perfekt, då har jag redan vunnit'	☐ Aftonbladet	2016-09-09
LAURÉNS ILSKA: DET HÄR ÄR KATASTROF	☐ Aftonbladet	2016-09-08
LAURÉN: 'KÄNNER MIG SKITNERVÖS'	☐ Aftonbladet	2016-09-06
... Anna Laurell Nash, 36, boxning	☐ Aftonbladet - Special	2016-08-03
"Jag är champ - jag ska unna mig en Rolex"	☐ Aftonbladet	2016-08-01
"JAG ÄR NOG VIDRIGARE ÄN DE FLESTA"	☐ Aftonbladet	2016-07-24
Klart: Blir en hatfajt	☐ Aftonbladet	2016-06-28
10 STÖRSTA OS-HOPPEN	☐ Aftonbladet	2016-05-13
ORDKRIGET: "SKÖNT ATT FÅ SLUT PÅ SNACKANDET"	☐ Aftonbladet	2016-04-24
GALNA GALAN	☐ Aftonbladet	2016-04-24
'Jag är inte så diskret'	☐ Aftonbladet	2016-03-23
Vägen mot sista rondan	☐ Aftonbladet	2016-03-11
Det är otäckt att inte veta var gränsen går	☐ Aftonbladet	2016-01-31

Bilaga 3 – Expressen, artiklar kvinnliga boxare

Tryckt press

"Helst hade jag velat säga åt dem att dra åt helvete"	Expressen	2016-11-06
Svensson tror på titelmatch - trots utspelet	Expressen	2016-10-04
NU VÄNTAR SVENSSON	Expressen	2016-10-02
Anna Friberg: Därför tror jag segerchansen finns för Klara	Expressen	2016-10-02
TRONSKIFTET	Expressen	2016-09-11
"Jag måste jobba lite med den mentala biten"	Expressen	2016-09-11
Anna Friberg: Motpoler - men Laurén och Svensson är två av våra smartaste	Expressen	2016-09-10
NU ÄR DET SLUT-SNACKAT!	Expressen	2016-09-10
Jag får känslan att Klara Svensson ser ner på mig	Expressen	2016-08-31
OS-gnistan tändes i "Mästarnas mästare"	Expressen Sport	2016-07-26
12 KLASSISKA IDROTTSBRÅK	Expressen	2016-07-15
Psykkriget i gång inför svenskämötet: "Slår inte hårdare än en mygga..."	Expressen	2016-06-29
...och den här duellen blir äntligen av	Expressen	2016-06-28
Glädjen över att vara frisk - jag kände mig som superwoman	Expressen	2016-06-17
Anna Friberg: Nu måste en match mellan dem bli av - herregud vad häftigt	Expressen	2016-04-24
MÄSTAR-BRÅKET	Expressen	2016-04-24
"KOMMER BLI HETT"	Expressen	2016-04-23
"Jag ska fira med kakbuffé och vin"	Expressen	2016-04-23
Jag har ägg på banken	Expressen	2016-04-20
Anna Laurell Nash får ny OS-chans - efter finalplats i kvalet	Expressen	2016-04-16
De vill tillåta proffsboxare redan till OS i Rio - stjärnan tveksam	Expressen	2016-03-02
Boxningen var inte tuffaste matchen	Expressen	2016-02-27
Laurén svingade vilt i SVT: "För jävligt"	Expressen	2016-01-26
Efter ilskan - Laurén inbjuden till Idrottsgalan: "Kolla ordentligt"	Expressen	2016-01-13
"Är en skandal"	Expressen	2016-01-10
30 svenska medaljhopp	Expressen Sport	2016-07-26